

EXAMENSARBETE VÅREN 2014

Sektionen för Hälsa och Samhälle
Företagsekonomi
Bank och Finans

Riskbenägenhet och Generation Y

En kvantitativ studie om hur riskbenägenheten påverkas hos Generation Y ur ett demografiskt perspektiv.

Författare

Isabella Adamborg

Veton Alija

Handledare

Bengt Igelström

Examinator

Timurs Umans

Abstract

The youth of today belongs to a generation called Generation Y and are distinguished from previous generations by a number of characteristic features. However, it is not only these features that can be distinguished between Generation Y and previous generation, but also a different kind of risk behavior.

Experts agree that there are several factors that affect individuals' willingness to take risks and that these factors vary depending on the individual's age. This often results to, when this field is studied, that scientists aim on a specific age group or generation. Research regarding Generation Y has been conducted, however, there is limited research that specifically addresses Generation Y and risk propensity. Hence, the aim of this research is to examine how demographic factors influence the risk propensity of Generation Y.

This dissertation adopted a positivist research philosophy with an explanatory purpose. *Theory of Planned Behavior* is the theory that the hypotheses are based on. The empirical data was collected using a quantitative study, in the form of a survey limited to five institutions of higher education.

Key words: Risk propensity, Generation Y, Demographic factors, Theory of Planned Behavior

Sammanfattning

Ungdomarna idag tillhör en generation som kallas för Generation Y och de särskiljer sig från tidigare generationer med ett antal karaktäristiska drag. Dock, är det inte endast dessa drag som kan urskiljas utan även ett annorlunda riskbeteende gentemot tidigare generationer.

Experter är eniga om att det finns ett flertal faktorer som påverkar individers riskbenägenhet och att faktorerna varierar beroende på individens ålder. Detta leder oftast till att när ämnet undersöks, riktar forskarna in sig på en viss åldersgrupp eller generation. Det begränsat med forskning som specifikt tar upp Generation Y och riskbenägenhet. Därav är syftet med denna forskning att undersöka hur utvalda demografiska faktorer påverkar riskbenägenheten hos studenter ur Generation Y.

Uppsatsen antog en positivistisk forskningsfilosofi med ett beskrivande syfte. *Theory of Planned Behavior* är den teori som hypoteserna grundats på. Den insamlade empirin utgjordes av en kvantitativ studie, i form av en enkätundersökning som har en begränsning till fem skolämbeten.

Nyckelord: Riskbenägenhet, Generation Y, Demografiska faktorer, Theory of Planned Behavior

Förord

Det bästa sättet att beskriva den här studien på är med ett ord, process. Det har verkligen varit en process som inte bara krävde tid, utan även en hel del engagemang. Studien väckte många känslor, där vi ibland var mycket motiverade och entusiastiska, medan vid andra tillfällen kände bara frustration och till och med hopplöshet. Dock lyckades vi slutföra studien men vi är väl medvetna om att det inte skulle vara möjligt utan den vägledning och hjälp av några mycket begåvade individer.

Först och främst vill vi tacka vår mycket charmiga handledare, Bengt Igelström. För att hans hjälp bidrog till att kvalitén blev tillräckligt hög för att vi ska känna stolthet över studien. För hans vägledning genom hela projektet och för hans tålamod när vi inte förstod vilken väg vi skulle gå, tack för all hjälp!

För det andra vill vi tacka Pierre Carbonnier för att han erbjöd en hjälpande hand med att analysera vårt resultat. Utan hans hjälp hade vi haft en empirisk data utan att kunna erbjuda något vidare resultat och slutsats.

För det tredje vill vi tacka vår examiner, Timurs Umans. Denna tacksamhet erbjuds i förväg eftersom han fortfarande har att läsa och kritisera vår studie. Dock är vi övertygade om att detta görs i god anda, tack!

Vi vill även passa på att tacka våra familjer och vänner för deras stöd. De erbjöd en välkomnande hjälpande hand genom hela studien, varit uppmuntrande och hjälpsamma både med studien men även för att motivera oss. För detta är vi verkligen tacksamma.

Kristianstad, maj 2014

Innehållsförteckning

1	Introduktion	7
1.1	Bakgrund	7
1.2	Problematisering	8
1.3	Forskningsfråga	9
1.4	Syfte	10
1.5	Avgränsningar	10
1.6	Disposition	10
2	Referensram	11
2.1	Val av Theory of Planned Behavior	11
2.1.1	Theory Of Planned Behavior	12
2.1.2	TPB i tidigare studier	13
2.2	Riskbenägenhet	15
2.3	Demografiska faktorer	17
2.4	Generation Y	17
2.5	Hypotesformulering	20
2.5.1	Ålder	20
2.5.2	Kön	22
2.5.3	Boendesituation	23
2.5.4	Civil status och storlek på familjen	24
2.5.5	Inkomst	24
2.5.6	Utbildning	25
2.6	Sammanfattning av referensram	26
3	Metod	28
3.1	Forskningsdesign	28
3.2	Val av metod	28
3.3	Forskningsfilosofi	29
3.4	Forskningsansats	29
3.5	Litteratursökning	29
3.6	Datainsamling	30
3.7	Urval och bortfall	31
3.8	Kritik mot urvalsstrategi och enkäten	31
3.9	Operationalisering	32
3.9.1	Kontrollvariabler	32
3.9.2	Beroende variabel	32
3.9.3	Oberoende variabler	33
3.10	Pilotstudie	35
3.11	Reliabilitet och validitet	36
3.12	Analysmetoder	37
3.13	Etiska aspekter	37
3.14	Sammanfattning av metod	37
4	Empirisk analys	39
4.1	Beskrivande statistik	39
4.2	Intern reliabilitet	39
4.3	Normalfördelningstest	41
4.4	Hypotesprövning	42
4.4.1	Pearsons korrelationstest	42
4.4.2	T-test	43
4.5	Regressionsanalys	45
4.6	Implikationer för empirisk analys	47
5	Diskussioner och slutsatser	49

5.1	Diskussion och slutsats	49
5.2	Etiska och sociala implikationer.....	52
5.3	Självkritik.....	52
5.4	Förslag till vidare framtida forskning	53
	Litteraturförteckning.....	54
	Bilagor	59
	Bilaga 1 – Enkät.....	59

Tabellförteckning

Figur 2.4	Theory of Planned Behavior illustrerad i bild	13
Tabell 4.1.1.	Ålder	39
Tabell 4.1.2.	Kön	39
Tabell 4.2.1.	Chronbachs Alpha	40
Tabell 4.3.1.	Kolmogorov-Smirnov test	41
Tabell 4.4.1.	Pearsons korrelationstest	42
Tabell 4.4.2.1.	T-test Kön	43
Tabell 4.4.2.2.	T-test Boendesituation	43
Tabell 4.4.2.3.	T-test Bo med partner	44
Tabell 4.5.1.	Regressionsanalys sparande	45
Tabell 4.5.2.	Regressionsanalys investering	46
Tabell 4.5.3.	Regressionsanalys generell risk	47

1 Introduktion

I detta kapitel kommer bakgrunden till uppsatsen att presenteras. Detta i samband med problematiseringen samt syftet till studien. Slutligen presenteras avgränsningarna följt av uppsatsens disposition.

1.1 Bakgrund

Finansiell risk är ett begrepp som tas hänsyn till i diverse finansiella beslutstaganden och detta har undersökts och studerats i många år. Ett antal teorier antar att alla **individer** på ett eller annat sätt är homogena samt rationella när det kommer till finansiellt beslutsfattande och därmed bör vara lika riskbenägna (Daniel & Titman, 2000; Fama & French, 2004). På senare år har ett nytt begrepp myntats, Behavior Finance, där det menas att alla investerare inte är homogena eller rationella vid sådana beslutsfattanden (Shleifer, 2000). Ett flertal av studierna inom Behavior Finance, har undersökt om demografiska faktorer påverkar individens riskbeteende och därav riskbenägenheten (Davies & Lea, 1995; Carducci & Wong, 1998; Grable, 2000; A. Anbar & M. Eker, 2010). Det har dock inte gjorts så många studier som undersöker hur de demografiska faktorerna påverkar riskbenägenheten har dock inte utförts på den nuvarande generationen av unga vuxna, Generation Y (GenY).

GenY är en generation där födelseåren debatterats, årtalen som diskuterats när det kommer till att fastställa vilka födelseår som gäller för denna generation är allt från 1978 till 2000 respektive. Lancaster (2004) beskriver GenY som individer födda under 1982 till 2000, medan Sacks (2006) beskriver GenY som individer födda mellan 1978 till 2000. Följaktligen nämner Lancaster (2004) i sin artikel att för olika generationer existerar liknande karaktäristiska drag, det vill säga att olika generationer är homogena. Detta antagande gäller även för GenY. Vidare nämner han även att dessa homogena drag existerar eftersom individer som föds in i en generation oftast upplever samma utvecklingar av exempelvis teknologiska och samhällsförändringar (Lancaster, 2004).

Dwyer, Gilkeson och List (2002) studerade om det finns någon skillnad i riskbenägenheten mellan könen där de presenterar resultat som visar att kvinnor är mindre riskbenägna än vad män är. Även Charness och Gneezy (2011) kom fram till en liknande slutsats genom olika experiment, där män är mer riskbenägna än vad kvinnor är. Detta skapar också utrymme för att nämna att ett genusperspektiv finns i uppsatsen när riskbenägenheten mellan könen undersöks. Genus förknippas till kön men handlar främst om hur människor utvecklas till könsstereotyper

(Sand, 2012). Begreppet genus beskriver numera sociala och kulturella aspekter som kommit att påverka individerna till att klä på sig rollen som kvinna eller man (ibid).

Lasardi och Mitchell (2011) undersökte om demografiska faktorer påverkar finansiell kunskap samt planering inför pensionen där faktorer som ålder, kön, utbildning, etnicitet och inkomst studerades. Liknande studier som undersöker riskbenägenhet och finansiell risk använder sig av ovanstående faktorer samt boendesituation, civilstatus, storlek på familjen, språk och studieområde (Alston & Dean, 1972; Grable, 2000; Eckel & Grossman, 2002; Tufano & Lasardi, 2009; Wang, Lu & Manhotra, 2010; Hantula, 2013). Författarna kom fram till att dessa faktorer på ett eller annat sätt påverkar riskbenägenheten, därför kommer dessa att testas gentemot GenY för att se om dessa faktorer även påverkar deras riskbenägenhet.

Gemensamt för ovanstående stycken är den kunskapslucka som observerats, där teorin säger att GenY är en homogen grupp, vilket de även borde vara när det kommer till risk samtidigt som forskning tyder på att individer sällan är rationella och homogena när de utsätts för risk. För att förstå om GenY är en homogen grupp när det kommer till riskbenägenhet, används de demografiska faktorerna för att se om de särskiljer sig bland dess egen generation.

1.2 Problematisering

Mannheim (1952) förklarar att generationsskillnader främst grundar sig på det varierande tankesätten generationer emellan. Mannheim vidareutvecklar detta genom att förklara att anledningen till att tankesättet varierar beror på de sociala och historiska händelserna som har skett och format den specifika generationen under dess utvecklingsår (Mannheim, 1952). Pilcher (1994) är av åsikten att de sociala händelserna som påverkar en generations beteende och tänkande är främst uppväxtvillkor, social status och trygghet. Därav menar de att generationer är homogena grupper, inklusive GenY.

Lancaster (2004) beskriver GenY som en generation som är mer riskbenägen än tidigare generationer. Detta eftersom de exempelvis inte har, i jämförelse till generationerna före som sökte säkerhet på arbetsplatsen, problem med att byta jobb om den nuvarande arbetsplatsen inte är tillräckligt bra för individens ändamål. Vilket Lancaster (2004) förklarar beror på att GenY präglas av individualismen, där de egna ambitionerna sätts före alla andras. Detta skapar därmed en riskbenägenhet hos individerna, där de är villiga att exponera sig för risk, för att uppnå det uppsatta målet. Vilket även Lindgren et al., (2005) håller med om, då GenY lever under andra förutsättningar, där möjligheterna, speciellt ekonomiska sådana, har förbättrats.

Dessutom är individer från GenY, den generation som värdesätter utbildning och ser detta som en given följd inför deras framtid, i motsats till exempelvis, generationen före som värdesatte arbetet före utbildningen (Lancaster, 2004). Därmed kan detta tyda på att individer ur GenY kan utsätta sig för omedveten risk för att uppnå deras mål, som exempelvis att skuldsätta sig. Tidigare forskning påpekar att individer som annars motsätter sig skuld likväl kan ådra sig dessa, då de inte nödvändigtvis identifierar skuld med risk, och kan därmed vara omedvetet riskbenägna (Davies & Lea, 1995).

Trots att GenY präglas av individualismen, har även deras föräldrar en betydande roll i deras liv, då unga vuxna ofta tar råd från sina föräldrar (Lancaster, 2004). Hällsten (2011) påpekar att föräldrar med hög socioekonomisk status påverkar ungdomar, genom att ge dem förståelse och vägledning kring olika beslut som dessa behöver ta inför framtiden. Socioekonomisk status påverkas av demografiska faktorer som ålder, kön, inkomst, utbildning, livserfarenhet, boende, civilstatus och etnicitet (Alston & Dean, 1972).

Avslutningsvis indikerar de ovannämnda styckena att riskbenägenhet hos individen påverkas av avsikten som personen i fråga har, samt i vilken form av livssituation denne befinner sig i, som grundas i demografiska faktorer. Eftersom GenY för nuvarande är den generation som befinner sig i början av sin karriär eller studerar på eftergymnasial nivå, bör detta även ha en inverkan på dem och enligt tidigare forskning, bör de även handla riskbenäget. Som problemformuleringen och bakgrunden antyder finns det forskning kring hur olika generationer förhåller sig till risk, hur riskbenägna individer ur GenY är samt hur demografiska faktorer påverkar risk. Trots att alla dessa, på ett eller annat sätt förhåller sig till risk, har det ännu inte utförts en studie kring om hur riskbenägenheten hos individer ur GenY påverkas av demografiska faktorer. Som nämnt i första stycket beskrivs GenY som en homogen grupp. Dock med forskning som påvisar att diverse demografiska faktorer påverkar individens riskbenägenhet är det av vikt att undersöka om dessa även påverkar riskbenägenheten hos individer ur GenY för att fylla i den kunskapslucka som observerats. Det vill säga att klargöra om GenY är en homogen grupp av individer eller om där finns skillnader inom generationen, detta för att enklare kunna förstå denna generation och deras riskbeteende.

1.3 Forskningsfråga

Hur påverkas riskbenägenheten hos GenY ur ett demografiskt perspektiv?

1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att förklara hur riskbenägenheten hos GenY påverkas av demografiska faktorer.

1.5 Avgränsningar

Författarna till studien är medvetna om att det finns ytterligare demografiska faktorer som påverkar riskbenägenhet än de som har valts ut för denna studie. Dock, fokuserar denna studie enbart på de faktorer som presenteras i 2.3.

1.6 Disposition

Kapitel 1 – Första kapitlet visar introduktionen till uppsatsens studie och dess syfte. Först presenteras en bakgrund samt en problematisering som följs utav forskningsfrågan. Därefter presenteras syftet till uppsatsen och dess avgränsningar.

Kapitel 2 – Andra kapitlet lägger referensramen för uppsatsen, som kommer att ligga till grund för hypoteserna, analysen samt slutsatsen. Först presenteras den huvudgripande teorin som kommer att ligga till grund för hypoteserna. Därefter forskning kring riskbenägenhet och demografiska faktorer. Slutligen presenteras hypotesformuleringen där en djupare beskrivning om varje utvald demografisk faktor ges, samt de tillhörande hypoteserna.

Kapitel 3 – Tredje kapitlet presenterar den design, metod, forskningsfilosofi och forskningsansats som studien har antagit. Följt av en beskrivning av datainsamlingen, informationsbehandlingen, urvalet och bortfall av enkätsvaren, kritik mot urvalsstrategi, enkäten samt operationaliseringen. Följaktligen presenteras en beskrivning av studiens reliabilitet och validitet, de etiska aspekter som berör den empiriska metoden, analysmetoden och sammanfattningen av kapitlet.

Kapitel 4 - Fjärde kapitlet behandlar resultatet och analysen utav de statistiska test som utförts.

Kapitel 5 – I femte och sista kapitlet presenteras slutdiskussionen och slutsatsen, studiens etiska samt sociala implikationer, författarnas självkritik samt förslag för framtida forskning.

2. Referensram

I detta kapitel läggs referensramen fram som är relevant för uppsatsen Den huvudgripande teorin presenteras först, för att följas av beskrivningar av GenY, riskbenägenhet och demografiska faktorer. Vidare beskrivs de olika demografiska faktorerna samt återkopplingen till den huvudgripande teorin där varje stycke avslutas med en hypotes.

2.1 Val av Theory of Planned Behavior

För att kunna undersöka forskningsfrågan krävs det att grunden för studiens hypoteser utgörs av en teori. Dessa hypoteser kommer att grunda sig i *Theory of Planned Behavior* (TPB). TPB är en teori som möjliggör för forskare att få en djupare förståelse av individers beteenden. TPB utgör en del av Behavioural theory vilket är en gren inom psykologi som har för avsikt att bland annat kunna förutse, observera och analysera olika beteenden. Det är en gren som först skapades av psykologer för att användas inom deras område men med tiden har forskare från andra områden förstått att det är ett verktyg som även kan nyttjas i andra områden. Ett bra exempel på detta är införlivandet av teorin inom ekonomin där många teorier har antingen skapats eller anpassats för att analysera olika investerings beteenden inom bland annat kapital marknaden.

En central del av denna studie är riskbenägenheten hos individer. För att få fram om en individ är riskbenägen bör forskarna analysera beteendet av denne. En individ har oftast mer än ett alternativ att välja och en mer riskbenägen person tenderar att i en större utsträckning välja de alternativ som är mer riskfyllda. Genom att ta reda på vilka demografiska faktorer individen har vuxit upp med och sättet individen svarar på enkäten, kan forskarna av denna studie med hjälp av TPB få en djupare förståelse av hur demografiska faktorer påverkar individens riskbeteende och på vilket sätt. Som det kommer att visas i nästa stycke, består TPB modellen av fem olika delar. Där de tre första delarna påverkar den fjärde vilket är avsikten, som i sin tur påverkar den sista delen vilket är själva beteendet. Genom att analysera empirin har författarna för avsikt att kunna urskilja vilken eller vilka av TPB:s tre första delar påverkas hos individen genom de olika demografiska faktorerna och på vilket sätt. Vilket i sin tur kommer leda till att forskarna även förstår vad för attityd individen har gentemot beteendet. Detta kommer förhoppningsvis resultera till att forskarna kommer kunna på ett utförligt sätt beskriva individens tankar och påverkan vad gäller TPB:s alla delar.

2.1.1 Theory Of Planned Behavior

Grunden till TPB lades år 1975 då Ajzen och Fishbein presenterade teorin, Theory of Reasoned Action. Anledningen till att TRA skapades var att förstå skillnaden mellan attityd och beteende (Ajzen, 2005). Dock, förstod Ajzen och Fishbein väldigt tidigt att denna teori inte var fullt komplett, vilket var uppfattningen när den presenterades. Detta resulterade till att TPB presenterades, vilket var en ny och förbättrad version av Theory of Reasoned Action. TPB klargör att den största avgörande faktorn för en persons beteende är personens avsikt. Avsikten påverkas av personens *attityd mot beteendet*, *subjektiva normer* och den *upplevda beteendekontrollen*. Beskrivningen av dessa delar är tagna från Ajzen (1991) och presenteras utförligt härnäst.

Attityd gentemot beteendet - Omfattar de föreställningar som finns om potentiella konsekvenser som följer med ett visst beteende, samt en bedömning av resultatet av att utföra beteendet. Detta resulterar till att en individ får en positiv eller negativ attityd gentemot beteendet i fråga.

Ett exempel som förtydligar vad som menas med *attityd mot beteendet* presenteras nedan; När en person utvärderar möjligheten att ta lån tänker denne på de konsekvenser som medföljer med ett sådant beslut. En potentiell konsekvens som personen måste tänka på är räntan som medföljer. När individen har tänkt på alla konsekvenser, behöver denne utvärdera resultatet av att ta lånet. Om personen tycker om att betala ränta, kommer denna person att ha en mer positiv känsla mot lån än individer som inte tycker om att betala ränta. Om individen istället fokuserar på konsekvensen möjligheten till ökad konsumtionen, istället för räntan som ovan, kommer de personer som gillar möjligheten att köpa mer ha en positiv känsla mot lånet. Liknande utvärderingar görs för alla konsekvenser som en individ kan komma på som slutligen skapar en attityd mot beteendet som helhet.

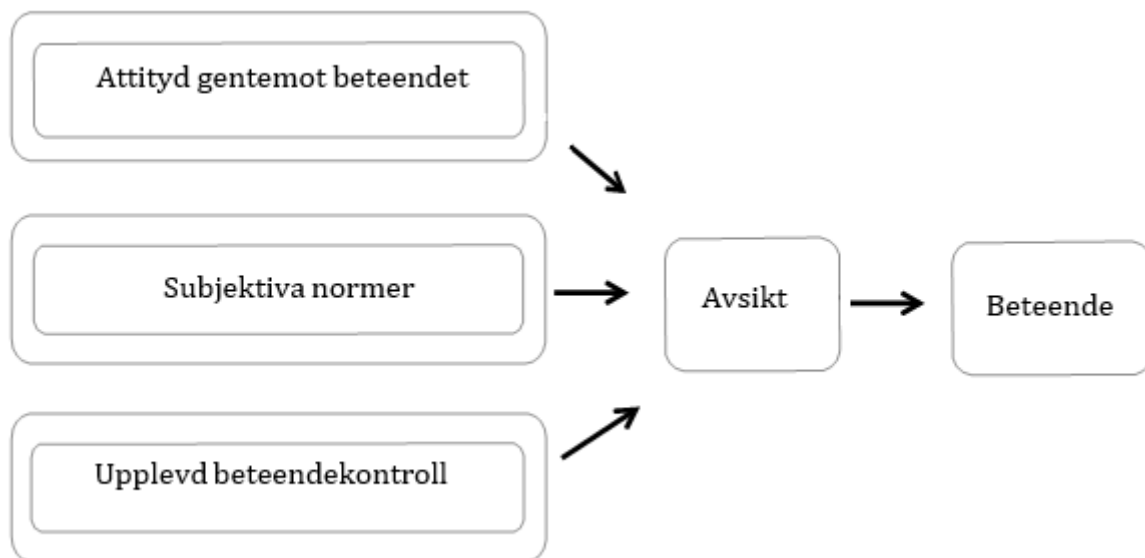
Subjektiva normer- Syftar på personens föreställningar om huruvida personer som är av vikt för individen, anser att han eller hon bör bete sig på ett visst sätt. Samt, personens vilja eller ovilja att bete sig som dennes omgivning tycker.

Upplevda beteendekontrollen – Innefattar de faktorer som påverkar individen vid ett eventuellt beslut. Först utvärderar individen den upplevda närvaron av de faktorer som kan underlätta eller hindra utförandet av ett beteende. En annan viktig aspekt är individens uppfattning om hur lätt eller svårt det är att utföra beteendet. Den upplevda kontrollen

över dessa faktorer varierar mellan situationer och åtgärder, vilket resulterar till att en person har olika uppfattningar om beteendekontroll, beroende på situationen. Denna konstruktion av teorin lades till senare, och skapade övergången från Theory of Reasoned Action till TPB.

Avsikt - Detta hänvisar till hur stark avsikt en person har av att utföra beteendet. De tre ovanstående delarna påverkar avsikten vilket i sin tur påverkar beteendet hos individen. Avsikten är den mest avgörande och viktigaste del som påverkar en individs beslut.

Beteende – Som sista steg i denna modell är själva utförandet av beteendet. När en individ går igenom alla de fyra andra delarna så skapar individen en uppfattning som antingen är positiv eller negativ. Slutligen fattar individen beslutet att utföra eller inte utföra beteendet, beroende på den slutliga avsikten.

Figur 2.4. Theory of Planned Behaviour illustrerad på bild

2.1.2 TPB i tidigare studier

I majoriteten av fallen har TPB använts av forskare som studerar riskbeteenden hos individer. Med hjälp av denna teori har forskare bland annat kunnat förstå varför individer väljer att fortsätta med beteenden som inte är fördelaktiga för deras hälsa. Nedan följer några studier som har använt sig av TPB.

Evans och Norman gjorde en undersökning år 1998 där de undersökte, med hjälp av en enkät, 98 individer och deras beteende vid tre olika scenarier. Första scenariot var att korsa en tvåfilig väg. Andra scenariot var att korsa ett övergångsställe där trafikljusen var ur funktion och blinkade gult medan tredje scenariot var att korsa ett övergångsställe där trafikljusen visade rött. Avsikten var förutbestämd då respondenterna informerades att inför varje scenario skulle individen utgå från att de ”var trötta efter att ha handlat och ville ta sig till sin bil så fort som möjligt för att åka hem”. Studien visade att den mest avgörande del av TPB för hur respondenterna hade agerat vid sådana tillfällen var *Upplevd beteendekontroll*. De personer som beslutade för att korsa vägen trots att det var olagligt gjorde så för att de ansåg att de kunde göra det utan att utsätta sig eller någon annan för fara. Dock hävdar forskarna att attityden gentemot beteendet var också av vikt för att de respondenter som inte ansåg att de bröt mot någon ”viktig lag” var mer benägna att utföra beteendet.

Chang (1998) studerade oetiskt beteende hos 181 studenter från USA. Beteendet var att bränna ned ett olagligt förvärvat program på en CD-skiva för att sälja eller ge bort. I denna studie använde Chang sig utav både Theory of Reasoned Action och TPB. Syftet med studien, bortsett från det ovannämnda, var att undersöka vilken av dessa två teorier är bättre lämpad för framtida forskning av oetiskt beteende. Slutsatsen var att den viktigaste delen av TPB för att kunna förutse vilket beteende som studenterna skulle utöva var *Upplevd beteendekontroll*. Chang menade att det fanns ett första hinder där studenten var tvungen att först få tag på programmet för att kunna bränna ned det på en CD-skiva. Men när studenten väl hade fått tag på programmet ansåg de att de kunde sälja eller ge bort CD-skivorna utan att utsätta sig för någon risk. Dock menar Chang att detta är enbart en illusion då studenterna inte kunde ha total kontroll över det oetiska beteendet och eliminera all fara som medföljer detta oetiska beteende.

Conner och Norman (2002) undersökte 144 besökare av olika hälsokliniker och deras matvanor. För denna studie användes TPB på ett sätt som särskiljer sig från de ovannämnda studierna. Forskarna samlade in data vid tre olika tillfällen, först en gång, sedan sex månader efter första intervjun ägde rum och slutligen sex år efter första intervjun. Forskarna menar att resultaten visar att med hjälp av TPB kunde de förutse vilket beteende besökarna skulle välja. Där *upplevd beteendekontroll* och *attityd gentemot beteendet* var de mest avgörande delarna till vilket beteende besökaren valde. Det unika med denna studie är att den visar att när besökarna frågades vid de två senare tillfällen så hade *Upplevd tidigare beteende* inte

stor roll till framtida beteende. Forskarna förklarade att besökarna antigen ansåg *Upplevd tidigare beteende* som oviktigt eller att de mindes sitt beteende som annorlunda än hur det faktiskt var. TPB var vidareutvecklad för denna studie, vilket är en ofta förekommande händelse när TPB används.

Följande avsnitt presenterar en allmän uppfattning av riskbenägenhet och vad tidigare studier har kommit fram till gällande detta.

2.2 Riskbenägenhet

Det finns olika inre och yttre faktorer som kan påverka en individs riskbenägenhet. De inre faktorerna kan beskrivas av egna erfarenheter, den kognitiva förmågan och riskbeteendet medan yttre faktorer kan beskrivas som olika former av belöning (Nicholson, Soane, Fenton-O'Creevy, & Willman, 2005). Det som också kan styra en persons riskbenägenhet kan vara vilken livssituation denne befinner sig i och den specifika riskfyllda situationen (Nicholson et al., 2005; Meertens & Lion, 2008). Huang och Litzenberger (1988) förklarar att nivån av risktagandet beror på nivån av belöningen. Oavsett om individen är riskbenägen eller inte krävs det en större belöning för att individen ska vara villig att ta en större risk.

Det finns nämligen olika slags risker och samma individ kan anses vara mer eller mindre riskbenägen beroende på situationen. Keown (2010) ger ett exempel på en situation som berör riskbenägenheten inom spelande. En individ går in på ett kasino med en summa pengar och lyckas dubbla denna summa. Fortsättningsvis, eftersom utfallet var positivt, kommer individen att riskera att antingen förlora vinsten eller att dubbla den återigen. Det vill säga att ett positivt utfall av ett beslut innefattande risk, kommer att skapa förutsättningar för högre riskbenägenhet. Detta stärks av Kahneman och Tverskys som i sin Prospect Theory påstår att positiva utfall leder till större riskbenägenhet, medan negativa utfall leder till motsatsen (Kahneman & Tversky, 1979). Samma teori kan appliceras till risk inom investering. Investerare som går med vinst är mer villiga att satsa på mer riskfyllda alternativ än de investerare vars beslut har resulterat till en förlust.

En annan typ av risk kan förklaras med beteendet kring sparande. Alderman och Paxson (1994) förklarar att de flesta som spara göra detta av bland annat säkerhetsskäl och kan därmed anses vara mindre riskbenägna i detta avseende. De sparar för att de är oroliga att

något oförutsägbart kan inträffa där de hamnar i en situation där de inte har tillräckligt med pengar. Detta kan ske antingen genom minskad inkomst eller ökade kostnader. En stor del av de människor som sparar gör detta helt enkelt för att kunna konsumera något dyrare vid ett senare tillfälle. Dock visar studier att en hög procent av de människor som sparar gör det av flera olika skäl där säkerhet inför framtiden är ett av de mest förekommande skälen. Lusardi och Mitchell (2007) förklarar att de personer som inte sparar i en större utsträckning tenderar att agera riskfylld även när ett problem uppstår där ekonomin inte räcker till. Det blir ett dubbelt riskfyllt agerande där de först riskerar genom att inte sparar inför framtiden och sedan är villiga att ta stora risker för att få ekonomin att räcka till.

Som det har nämnts ovan kan det egentligen inte referera till individer som riskbenägna eller ej. Utan det beror på vad för slags risk som det syftas på. Därför har författarna av denna studie skapat tre mätinstrument som mäter risk och dessa är investering och spelande, sparande samt generell risk. Investering risk syftar på risktagande som innefattar ekonomisk investering exempelvis vid köp av värdepapper eller vid investering i ett företag. Medan spelande syftar på oddsspel, casino, spel på hästar och liknande. Valet av detta instrumenten investering och spelande (som härnäst kommer att refereras till enbart som investering) baserades på en studie som gjordes av Webers (2002). Webers skapade detta instrument och de tillhörande påståenden som möjliggör mätningen av denna typ av risk. Sparande har förklarats ovan med ett exempel och det syftar på huruvida individer väljer att säkra sin ekonomiska framtid med undansparade pengar. Valet av denna typ av risk och instrumentet att mäta sparanderisk kommer från Loibl, Kraybill och DeMay (2011). Den sista sortens risk kallar författarna av denna studie för generell risk och även detta mätinstrument har sin inspiration från Webers (2002). Alla dessa tre instrument mäter någon form av ekonomisk risk och dessa instrument kommer att förklaras djupare under rubriken 3.9.

Under nästkommande rubrik förklaras vad demografiska faktorer är och hur dessa kan påverka riskbenägenheten hos individer. Samt, de demografiska faktorerna som denna studie kommer att fokusera på.

2.3 Demografiska faktorer

De demografiska faktorer som har valts ut för denna uppsats är *ålder, kön, boendesituation, civilstatus och storlek på familjen, inkomst och utbildning*. Halko et al. (2012) påpekar att kön är en påverkande faktor för riskbenägenheten och visar resultat som avslöjar att kvinnor är mindre riskbenägna än vad män är. Barnekow (2002) och Grable (1997) kom fram till att riskbenägenhet har en direkt koppling till ålder där individer i högre åldrar är mindre riskbenägna. Detta beror på att de har en större medvetenhet om de risker som tas genom diverse ekonomiska beslut. Vilket vidare innebär att yngre individer är mer benägna att handla med risk. Med åldern kommer även minskningen av inkomst. Hallahan et al. (2004) berättar att inkomsten har en betydelse för riskbenägenheten, där han menar att höginkomsttagare tenderar att vara mer riskbenägna än de med låg inkomst. Även Keese (2009) är i linje med detta och nämner att hög skuldbenägenhet är relaterad till inkomstsituation. Vidare pekar Grable (2000) ut sambandet mellan utbildningsnivå och nivå av inkomst, där han menar att en högre utbildning genererar en högre inkomst.

Slutligen pekar Balmer (2006) ut ungdomar som riskgrupp när det talas om riskbenägenhet. Vilket kan förklaras i att många ungdomar inte har en utbildning som leder till allmän finansiell kunskap och kan därmed ingå avtal utan att tänka sig för. En annan orsak är att yngre individer inte har en stadig inkomst och kan därmed vara beredda att skuldsätta sig för att kunna sköta hushållets utgifter och därmed utsätta sig för omedveten risk (Davies & Lea, 1995).

I följande avsnitt presenteras GenY, vilket är populationen för denna studie. Vidare presenteras vad som särskiljer denna generation från andra, samt, hur tidigare forskning definierar detta begrepp. Även den valda definitionen av GenY för denna studie kommer att presenteras i följande avsnitt.

2.4 Generation Y

GenY är ett omskrivet ämne utan att det finns en universal definition av vilken åldersgrupp begreppet syftar till (Zemke et al., 2000, Lancaster, 2004; Parment, 2008; Söderqvist, 2010). Begreppet användes för första gången av den amerikanska tidningen *Advertising Age* år 1994 med uppfattningen om att GenY var individer födda mellan åren 1984-1994 (Tulgan, 2009). Det råder meningsskiljaktigheter om exakt vilka födelseår som GenY ska innefatta. En del forskare som Zemke et al. (2000), påstår att det är

individer födda mellan 1980-1995 medan Parment (2008) och Söderqvist (2010) menar att det är människor som är födda år 1980 eller senare (Zemke, R, Raines, C & Filipezak, B, 2000; Parment, 2008; Söderqvist, 2010). För denna uppsats kommer individer som är födda mellan 1984-1994 att utgöra GenY då det överensstämmer både med tidigare uppfattningar och den ursprungliga definitionen av begreppet.

Anledningen till att födelseåret debatterats är för att försöka förstå vilka händelser som har påverkat en viss grupp och hur långt intervallet sträcker sig innan en ny generation föds. Viktigt att poängtera är, trots att föregående stycke fokuserar på födelseåren finns det diverse faktorer som särskiljer GenY från tidigare generationer. Faktorer som tankesättet, värderingar och beteendet. Som det har nämnts ovan, formas dessa av sociala och historiska händelser. Det är av den anledningen individer delas upp i generationer för att de har upplevt en någorlunda liknande uppväxt, speciellt om de individerna kommer från samma land (Parment, 2009).

Trots påståenden från ovanstående stycke om att individer ur samma generation delar liknande tankesätt och beteende är det givetvis så att individer som är födda i samma tid och plats kan vara olika i just detta anseende. Därför menar McCrindle och Wolfinger (2009) att fokus ligger på större mönster där det framkommer likheter inom en och samma generation, då individer ovillkorligt påverkas av samhället.

GenY har i många sätt vuxit upp under andra förutsättningar än tidigare generationer (Glass, 2007; Macky, Gardner & Forsyth, 2008; Smola & Sutton, 2002; Wong, Gardiner, Lang & Coulon, 2008). Detta har resulterat till att det finns beteendemönster som särskiljer GenY och ett tydligt sådant mönster är den ökade individualismen hos denna generation. Begreppet betyder att individer lägger väldigt mycket eller all fokus på sig själva samtidigt som de åsidosätter sin omgivning (Lindgren, Lüthi och Fürth 2005). Individualismen präglar individer från GenY då dessa har vuxit upp med uppmuntrade ord om att de är unika och att de kan bli vad dem vill (Ibid). Enligt Williams och Page (2011) är majoriteten av GenY barn till föräldrar födda mellan 1946-1964, även kallade för Baby boomers. Baby boomers är en individualistisk generation och detta förklarar till varför de uppfostrar sina barn till att ha liknande värderingar. Twenge och Campbell (2008) menar att detta karaktäristiska drag har inte enbart överförts utan även ökat bland GenY.

Lindgren, Lüthi & Fürth (2005) stärker påståendet att GenY är uppväxt i ett samhälle som har gått från att ha en kollektiv samhällsstruktur till att ha en mer individuell sådan. Anledningen till detta är enligt denna studie att den ökade standarden har lett till att GenY är mindre beroende av sina familj för ekonomiskt stöd. Attraktiva studielån har skapat en ökad social och ekonomisk säkerhet. Samt har frammarschen av kvinnor på jobbmärknaden att lett till en självständighet bland kvinnor ur GenY som inte funnits bland kvinnor ur tidigare generationer.

Tulgan och Martin (2001) menar att den teknologiska utvecklingen som har skett de senaste 30 åren är också en bidragande faktor till den ökade individualismen hos GenY. Detta på grund av tillgängligheten av information leder till att en individ kan själv få fram den information som behövs. Detta leder till en ökad kunskap inom ämnen som individen själv värdesätter och är intresserad av. Vilket i sin tur leder till att individer ur GenY är kapabla att utveckla sin omgivning i den riktigt de vill. Glass (2007) förstärker skillnaden mellan GenY och tidigare generationer ur den teknologiska aspekten. Han förklarar att teknologin varit en naturlig del i deras uppväxt och möjligheter till ständig uppkoppling och interaktion med omvärlden varit självklara.

På senare tid har det vuxit fram jobb där det krävs specifika kunskaper. Tack vare globaliseringen som har skett under den senaste tiden och den ökade informationen som finns tillgänglig på Internet, har individer idag fler möjligheter att bosätta sig eller ta anställning på andra delar av världen. Detta har skapat en känsla bland GenY att de inte är lika beroende av kommunen de föds i och därmed fastbundna på samma plats (Tulgan, 2009).

Den ökade världsstandardens har också påverkat GenY mer än någon tidigare generation. I de flesta delar av världen råder det inte längre någon osäkerhet om de primära behoven kommer uppfyllas (Salvadori, & Opocher, 2009). Följningsvis, har den stabilare tillvaron lett till att GenY kan fatta beslut utan att det innebär en lika stor risk som för tidigare generationer. Ett bra sådant exempel är riskfyllda ekonomiska beslut. Brooks (2000) stärker skillnaden mellan GenY och den tidigare generationen Baby boomers. Han påpekar att denna generation växte upp under helt andra omständigheter. En uppväxt som bland annat hämmades av krig och globala konflikter som aldrig förr. Detta frambringade en viss osäkerhet och ovisshet inför framtiden hos människorna. Ett exempel som anges är att Baby boomers inte hade samma "utrymme" att ägna sig åt intressen som senare generationer. Detta berodde på att Baby boomers växte upp

under tuffare omständigheter som berodde dels på konflikterna men även standarden som inte var lika hög som den är idag. Huvudmålet med att jobba var att få ihop pengar för att förse sig själv och sin familj med mat på bordet. Vilket ledde till en allmän osäkerhet och ovilja att ta risker som inte var absolut nödvändiga.

Kupperschmidt (1998) är av åsikten att även Generation X är en generation som inte anses som lika riskbenägen som sin efterträdande generation. Även denna studie, likt Brooks (2000), påpekar att en stor förklaring till detta är de svårare omständigheterna som fanns när dessa individer växte upp. Båda dessa studier går i linje med Mannheim (1952) som påstår att en generation formas efter de världshändelser och omständigheter som råder under deras uppväxt. Detta förklarar de stora skillnaderna som finns mellan GenY och tidigare generationer.

Följande avsnitt ger en djupare förklaring av de utvalda demografiska faktorer för denna studie och hur de påverkar riskbenägenheten. Läsaren får en uppfattning av hur dessa faktorer påverkar människor generellt men även hur de specifikt påverkar GenY. Faktorerna presenteras enskilt och i slutet av varje presentation av faktorerna presenteras den hypotes eller hypoteser som är kopplade till den specifika demografiska faktorn. Även en förklaring av hur hypoteserna har tagits fram genom att använda TPB som grund presenteras.

2.5. Hypotesformulering

TPB är en teori som förutspår beteende när det är avsiktligt och planerat. Detta är möjligt genom att veta *attityd mot beteendet*, *subjektiva normer* och *upplevda beteendekontrollen*. Med teorin som grund, kommer hypoteser att formuleras och presenteras i kommande delar. Dessa avsnitt är uppdelade efter de utvalda demografiska faktorerna, för att förenkla för läsaren att förstå hur hypoteserna är kopplade till dessa faktorer.

2.5.1 Ålder

Studier visar att ålder har en direkt påverkan på riskbenägenhet. Altimier (2009) och Halko et al. (2012) förklarar att denna koppling har en biologisk förklaring. Detta förstärks av Winterhalder et al. som menar att det är den biologiska utvecklingen som gör att individer blir mindre riskbenägna med åldern. Vidare påstår de att riskbenägenhet inte kan undersökas hos barn då deras risktagande till stor del beror på deras oförmåga att förstå risker och eventuella

konsekvenser (Winterhalder et al., 1999). I motsats till ovannämnd forskning har ett positivt samband påträffats av Xiao och Anderson (1997) vid undersökning av åldern i relation till finansiell riskbenägenhet, där åldern fungerar som ett proxy för förmögenhet, om alla andra variabler är lika (Chaulk, Johnson & Bulcroft, 2003). Chaulk, Johnson och Bulcroft (2003) beskriver dessa upptäckter om att ålder fungerar som ett proxy, som den bakomliggande orsaken till varför fler studier inte hittat ett samband mellan ålder och riskbenägenhet. Det skall dock tas i bejakelse att undersökningarna var olikartade och kontrollvariablerna var inte desamma, och bör därför tas med försiktighet. Eftersom forskningen beskriver ett samband mellan ålder och riskbenägenheten kommer uppsatsens hypotes baseras på likartade antaganden. Detta då ett flertal studier visar på att det finns ett samband mellan avtagande riskbenägenhet och ökande ålder (Pålsson, 1996; Winterhalder et al., 1999; Yao, Hanna & Lindamood, 2004; Halko et al., 2012).

Individer ur GenY är mer benägna att fatta riskfyllda val än tidigare generationer (Sung & Hanna, 1996; Wang & Hanna, 1997; Grable, 1997; Barnekow, 2002). Tulgan (2009) ger en annan förklaring än den biologiska och menar att GenY har möjligheten att lägga större fokus på sin individualitet. Vilket medför en känsla av att individen känner ett större ansvar gentemot sig själv, samtidigt som ansvaret minskar gentemot andra. Detta leder i sin tur till en tro att konsekvenserna av att fatta vissa riskfyllda beslut inte påverkar omgivningen i lika stor omfattning (Tulgan, 2009). Vidare förklarar Tulgan att anledningen till detta är utvecklingen i samhället som medför förbättrade möjligheter för GenY, främst ekonomiska möjligheter.

Enligt TPB utgör attityd mot beteendet en viktig faktor i individens val till beteende och enligt ovanstående text har det skett en förändring i attityd mot riskbenägenhet. Denna förändring är större hos yngre individer och i samband till tidigare forskning om riskbenägenhet vore det därför intressant att se om antagandet även gäller för GenY. Dock vore det även intressant för att kunna undersöka om GenY är en homogen grupp som forskningen antyder.

H1: Riskbenägenheten sjunker med ökande ålder inom GenY.

2.5.2 Kön

Forskningen är av den uppfattningen att män generellt är mer riskbenägna än kvinnor (Zuckerman et al., 1990; Fothergill, 1996; Bernasek & Shwiff, 2001). Müntzig, (1976) förklarar detta med att flickor följer givna regler medan pojkar är mer självständiga i sitt tänkande. En annan förklaring är att män är mer målinriktade och fokuserade, vilket gör att de tenderar att fokusera mer på fördelarna med ett beslut (Marchbank & Letherby, 2007). I de flesta fall är mannen den drivande i beslutssituationen. Anledningen till detta är att han bortser från sammanhanget när han ska fatta ett beslut, vilket resulterar i en kortare beslutsprocess för män.

Länge har kvinnan förväntats åsidosätta sina personliga ambitioner för att stanna hemma och ta hand om familjen. Dessa förväntningar kommer från hela samhället, dock, håller det på att ske en förändring där samhället alltmer jämställs. Fler kvinnor väljer att satsa på sina karriärer, vilket genererar en högre ekonomisk inkomst för dessa. Detta gör kvinnan i samhället mer ekonomisk oberoende, vilket i sin tur, innebär att hon får möjligheten att fatta större beslut än tidigare (Charness, G., & Gneezy, U., 2011). Som det har nämnts i rubrik 2.5.1, eftersträvar GenY efter individualitet, vilket innebär att de är både mer villiga och kapabla att forma sina liv utefter egna önskemål. Den ökade inkomsten och önskan av individualitet har lett till att kvinnor ur GenY är mer riskbenägna än kvinnor ur tidigare generationer (Lindgren et al., 2005). Sammanfattningsvis innebär detta att dessa kvinnor, till en större utsträckning, ignorerar samhällets orealistiska förväntningar.

Trots detta är det allmänt känt att kvinnor har lägre löner, lägre uppsatta arbeten och respekteras mindre i höga positioner än vad män gör. Utöver det påstår Wong och Carducci (1991) att dessa skillnader också kan förklaras av hur mycket en individ söker efter spänning (Chaulk, Johnson & Bulcroft, 2003). En annan förklaring som beskrivs av Chaulk et al. (2003) är de olika karaktäristiska dragen som återfinns hos en kvinna respektive man. Vilket återför diskussionen till genusperspektivet och till de normer som skapar kvinnan och mannen, exempelvis att kvinnan är "känslig" medan mannen är "macho". Ytterligare en bakomliggande orsak som upptäckts är det som kallas för testosteron. Sapienza, Zingales och Maestriperi (2009) är den studie bakom denna upptäckt. Eftersom kvinnor har mindre av denna kemiska substans i sin kropp, är de mindre riskbenägna än vad män är, dock, när kvinnor har höga nivåer av denna kemiska substans är de mer riskbenägna. Det intressanta är när testosteronet är på liknande nivåer hos kvinnor och män, eftersom denna skillnad mellan könen då försvinner, är de lika riskbenägna (Sapienza, Zingales & Maestriperi, 2009).

Enligt TPB är subjektiva normer en viktig faktor i individens beteende och för att kvinnor ska ändra sitt riskbeteende innebär detta att dessa normer antingen måste förändras eller att kvinnorna själva väljer att strunta i dessa normer. Den ovanstående texten förklarar att kvinnor ur GenY väljer att, till en högre grad än tidigare generation, prioritera sina personliga ambitioner. När det kommer till den forskning som antyder att testosteronet kan vara en av de bakomliggande orsakerna, kan detta inte undersökas i denna uppsats, men tas i bejakelse under slutdiskussionen. Trots utvecklingen av kvinnans roll i samhället är uppsatsens andra hypotes i linje med forskningen som påstår att kvinnor är mindre riskbenägna än män.

H2: Riskbenägenheten är lägre hos kvinnor än hos män inom GenY.

2.5.3 Boendesituation

Som det har nämnts tidigare, är individualitet en egenskap som värdesätts högt av GenY. Enligt Fromm (1993) är flyttandet ifrån familjen ett viktigt beslut för att tillåta individualiteten hos en individ att utvecklas. Anledningen till detta är att individer som flyttar från familjen, i huvudsak föräldrarna, förlorar en del av tryggheten som föräldrar kan erbjuda. Detta leder till att individen tvingas utvärdera möjligheter och fatta beslut, främst riskfyllda sådana, som den i tidigare fall kunnat avstå från.

Det är en ökad trend för ungdomar att flytta ifrån sina föräldrar, då möjligheterna för de att få en stadig inkomst ökar. Som det har nämnts innan, beror denna trend på ökade möjligheter till betalt arbete. Wood (2007) menar att en individs boendesituation är i linje med den inkomst individen har. Det vill säga att desto lägre inkomst desto sämre boende, genom att exempelvis bo i en förort. Individens boendesituation står också i linje med utbildning, där Goering och Feins (2003) förklarar att om en individ bor i ett slumområde kommer detta påverka dennes utbildning negativt medan om individen bor i ett socialt högre uppsatt område kommer detta påverka utbildningen positivt. Därmed påverkar utbildningen indirekt den framtida inkomsten. Eftersom boendesituation, inkomst och utbildning påverkar varandra i ett kretslopp, bör även boendesituationen påverka individers val över riskfyllda beslut.

För de individer som flyttar ifrån familjen finns diverse utgifter som måste betalas och därmed finns inte lika mycket kapital kvar för individen att investera i riskfyllda tillgångar eller kunna spara. Till skillnad från de individer som fortfarande bor hemma. Detta leder till att de som bor

ifrån familjen har mindre pengar till sitt förfogande, vilket bör innebära att dessa är mindre riskbenägna än de individer som bor hemma. Därmed ställs följande hypotes:

H3: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som inte bor med sina föräldrar.

2.5.4 Civil status och storlek på familjen

Studier visar att en individ som inte har några familjära förpliktelser oftast är mer riskbenägen. Med detta menas att när en man eller kvinna får barn eller gifter sig, påverkas riskbenägenheten negativt. Chaulk, Johnson och Bulcroft (2003) hänvisar i sin studie till Xiao och Anderson (1997) som främst påvisade att barn utgör en form av hinder för högrisk investeringar, detta eftersom andra nödvändigheter måste prioriteras vid barn, som mat, kläder, leksaker, skor etcetera. De berättar även att desto fler barn i familjen, desto mer kapital kommer ägnas åt deras behov och därmed minska möjligheten för att investera i riskfulla tillgångar. De skriver även att genom investeringar i riskfria eller lågrisk tillgångar, kan behovet som barnen för med, mättas då investeringarna verkar som komplement till den inkomst föräldrarna har (Chaulk, Johnson & Bulcroft, 2003). Hanna och Yao (2005) hänvisar till en studie där de fann att män som inte var i ett förhållande av något slag var mer riskbenägna än de som var gifta och de som hade ett förhållande. Detsamma gäller även för Hinz, McArthy och Turner (1997) som fann att gifta par investerade mindre i riskfulla tillgångar än vad individer som är singlar eller bor ensamma gör. Därmed betraktas individer som är gifta som mindre riskbenägna.

Trots att GenY är en generation med hög riskbenägenhet vore det intressant att undersöka om civilstånd och storlek på familjen påverkar riskbenägenheten negativt hos individer ur GenY som har partner och/eller barn. Därmed kommer hypoteserna att vara följande

H4: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som är gifta.

H5: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som bor med en relationspartner.

H6: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som har barn.

2.5.5 Inkomst

Betydelsen av inkomst har ändrats för GenY jämfört med tidigare generationer. Den tidigare generationen fann trygghet i ett arbete som gav en stadig inkomst, medan GenY inte värderar inkomst på ett liknande vis (Söderqvist, 2010). Inkomsten är en viktig faktor för GenY vid val av jobb, dock, värdesätts faktorer som flexibilitet och delaktighet högre. Anledningen är att

dessa faktorer resulterar i ett roligare arbete som eftersträvas av GenY (Fürth, Holmberg, Larsson & Raaterova 2002; Parment, 2008; Phil, 2011).

Ovanstående text påvisar att inkomst inte är lika viktigt för GenY som för tidigare generationer. Det anses inte ha en lika stor påverkan på livskvalitén som det hade förr. Samtidigt som tidigare studier påvisar att inkomst faktiskt har en påverkan på riskbenägenhet (Hallahan et al., 2004; MacCrimmon & Wehrung, 1990). Inkomst är en viktig påverkande faktor till individers beslut, oavsett generation. Trots att inkomst inte är en lika bidragande faktor till att vissa beslut fattas, bör dess betydelse för GenY inte underskattas (Lindgren et al., 2005). Det finns tydliga skillnader i agerandet hos den individ som inte har mycket pengar att röra sig med kontra den som har mer pengar. Hawley och Fuji (1993) fann att en hög inkomst också innebar en högre riskbenägenhet hos individen (Yao, Hanna & Lindamood, 2004).

Yesuf och Bluffstone (2009) och Riley och Chow (1992) visar att inkomst är en faktor som påverkar riskbenägenheten hos individer. Dessa studier visar en tydlig koppling mellan låg inkomst och låg riskbenägenhet. Grable (2000) är också i linje med detta och anledningen han anger är att ett ekonomiskt misstag för en person som redan har en begränsad ekonomi kan vara förödande. Medan en person med betydligt högre inkomst inte känner av ekonomiska bakslag lika hårt. Det påvisas av många studier att denna relation mellan låg inkomst och låg riskbenägenhet existerar bland de flesta människorna på jorden. Exempelvis är studien Yesuf och Bluffstone (2009) gjord på ett urval av individer från Etiopien medan Riley och Chow gjorde sin undersökning på den amerikanske befolkningen. Båda dessa studier påvisar ett samband mellan låg inkomst och låg riskbenägenhet. Detta leder till slutsatsen att förmodligen råder det samma relation mellan inkomst och riskbenägenhet i Sverige. Därmed ställs följande hypotes

H7: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som inte har en inkomst.

2.5.6 Utbildning

Som det har nämnts innan, har GenY bättre möjligheter än tidigare generationer. Med tanke på att denna generation har vuxit fram samtidigt som den teknologiska revolutionen, har de generellt en större kunskap om tekniken och hur den kan användas. Många av dessa möjligheter bygger på Internet, som möjliggör för GenY att snabbt komma åt information. Denna lättillgängliga information har bidragit till att individer ur GenY är de mest allmänbildade

individerna fram till idag (Tulgan, A och Martin, C, 2001; Tulgan, B, 2009). Fortsättningsvis påstår studierna att dessa individer är väl medvetna om att deras tekniska övertag ger de fördelar gentemot individer ur tidigare generation. Maier och Chi (2008) är i linje med påståendet ovan och förklarar att förutsättningarna för GenY att komma åt information snabbt och enkelt har gjort att de har en högre kunskap som möjliggör för de att påverka deras jobb och liv mer än andra generationer.

Utbildning är en viktig faktor och möjliggör för personer att till en större utsträckning påverka ens eget liv och uppnå sina satta mål. Påverkan som utbildning har ligger inte bara på den intellektuella planen utan det påverkar människor på fler sätt. Halek och Eisenhauer (2001) förklarar att det påverkar hur människor ser på saker och hur de ser på sig själva. Utvecklingen varierar från individ till individ men det finns vissa drag som är tydliga bland många av de som inte har en utbildning, jämfört med de som har en högre utbildning. De personer som inte har en hög utbildning tenderar att leva sina liv mer återhållsamt och undvika risker. En förklaring är att de inte besitter samma kunskap, som i sin tur resulterar till ett lägre självförtroende, för att fatta vissa riskfyllda beslut. Hartog, Carbonell och Jonker (2002) är i samma linje och även denna studie påstår att det går att urskilja ett tydligt mönster mellan låg utbildning och låg riskbenägenhet. De utvecklar förklaringen med att en låg utbildning oftast resulterar till en lägre inkomst som främst påverkar riskbenägenheten inom ekonomiska beslut. Dock poängterar de att utbildningen även påverkar riskbenägenheten i andra beslut än ekonomiska.

Texten ovan leder till sista hypotesen som formuleras på följande sätt;

H8: Riskbenägenheten är lägre hos individer inom GenY som inte har en eftergymnasial utbildning.

2.6 Sammanfattning av referensram

Theory of Planned Behavior förklarar olika delar som påverkar en individs avsikt som senare bidrar till ett visst beteende. Nicholson et al. (2005) beskriver att en individs riskbenägenhet kan påverkas av såväl inre faktorer som yttre, där inre faktorer kan beskrivas genom egna erfarenheter, den kognitiva förmågan samt individens riskbeteende. Yttre faktorer kan vara av sådan karaktär att de uppfattas som någon form av belöning (*ibid*). Utöver detta kan även individens livssituation påverka riskbenägenheten samt om situationen som individen befinner sig i är riskfylld eller inte (Nicholson et al., 2005; Meertens & Lion, 2008).

Till demografiska faktorer räknas ålder, kön, utbildning, boende och inkomst, vilka också är faktorer som påverkar en individs livssituation. Tidigare forskning har sett att kvinnor är mindre riskbenägna än det motsatta könet (Halko et al., 2012). Samt att riskbenägenheten har en direkt koppling till individens ålder där en äldre individ är mindre riskbenägen än vad en ung individ är (Grable, 1997; Barnekow, 2012). Vidare har det framkommit att inkomsten minskar med åren och att höginkomsttagare också är mer riskbenägna (Barnekow, 2012).

3. Metod

I detta kapitel presenteras den design, metod, forskningsfilosofi och forskningsteori som studien har antagit. En beskrivning av insamlingen samt informationsbehandlingen, urvalet och bortfall av enkätsvaren, operationaliseringen samt information kring studiens reliabilitet och validitet. Vidare följt av de etiska aspekter som rör metodvalet och analysmetoden. Avslutningsvis presenteras en sammanfattning av metodkapitlet.

3.1 Forskningsdesign

Enligt Saunders et al. finns det tre olika sätt att klassificera ett syfte; beskrivande, utforskande och förklarande. Med ett beskrivande syfte vill forskarna skildra en precis bild av de personer, händelser eller situationer som observeras. En utforskande design är användbart när forskarna har som syfte att hitta nya samband och insikter om diverse händelser. Ett förklarande syfte innebär att studien har som mål att undersöka olika variabler för att hitta ett samband och få nya insikter kring ämnet (Saunders, Lewis & Thornhill, 2009).

Denna studie hade som syfte att undersöka hur riskbenägenheten hos individer ur GenY påverkades ur ett demografiskt perspektiv. Med detta syfte som bakgrund var en förklarande design det naturliga valet för uppsatsen då samband mellan variablerna *riskbenägenhet* och *de utvalda demografiska faktorerna* ska undersökas och testas.

3.2 Val av metod

När empiri samlas in kan studien göras med hjälp av en kvantitativ eller en kvalitativ metod. En kvalitativ ansats förknippas med småskaliga forskningsprojekt där ord och bilder uppfattas för att sedan analysera dessa och få en fördjupad förståelse (Denscombe, 2013).

Uppsatsen antog en kvantitativ metod som tillämpades i form av en enkätundersökning, där primärdata samlades in. Valet av en kvantitativ ansats stärks av Denscombe som förklarar att en kvantitativ studie ofta förknippas ihop med empiri som är baserad på kvantifierbar data. Vid analys av kvantitativa studier används oftast diverse statistiska metoder, då denna ansats associeras med att se samband och jämförelser mellan företeelser (Denscombe, 2013).

3.3 Forskningsfilosofi

Begreppet forskningsfilosofi omfattar olika antaganden om verkligheten och klargör forskarnas syn på forskningsproblemet och syftet med forskningen. Enligt Denscombe (2013) finns det fyra olika forskningsfilosofier: positivism, realism, interpretivism och pragmatism.

Den här uppsatsen antog en positivistisk filosofi. För att skapa reliabilitet i resultatet var det av vikt att egna värderingar inte färgade studien. Med tanke på att valet föll på en positivistisk filosofi utformades hypoteser baserade på en befintlig teori som eventuellt kan leda till en ny generaliserbar teori. Bryman och Bell (2003) beskriver att den positivistiska filosofin innebär att riktig kunskap endast är företeelser som kan observeras med hjälp av människans sinnen.

3.4 Forskningsansats

Enligt litteraturen finns det två huvudsakliga forskningsteorier som används: den deduktiva och induktiva teorin. Jacobson (2002) förklarar att forskare som använder sig av den induktiva teorin fokuserar på den insamlade empirin, för att få en fördjupad förståelse för det fenomen som undersöks.

Forskare som istället använder sig av den deduktiva forskningsteorin utgår istället först utifrån teorin, och sedan empirin. Vanligen samlas en stor mängd kvantitativ data in för att få en så korrekt helhetsbild som möjligt. Sedan skapar forskarna hypoteser utifrån befintlig forskning och teorier som sedan provas gentemot den insamlade empirin (Randall & Mello, 2011).

Uppsatsen har upprättats efter en deduktiv forskningsteori. En kvantitativ data insamling skedde med hjälp av en enkätundersökning.

3.5 Litteratursökning

Examensarbetet ska upprätthållas på ett akademiskt vis och ha hög trovärdighet. För att skapa denna trovärdighet och tillförlitligheten till studien var textens referenser i största mån vetenskapliga artiklar. Facklitteratur i bokform användes i referensramen för att få fram information om TPB. Vid sökandet av artiklar har Högskolan Kristianstads databaser använts, exempelvis ScienceDirect, Academic Search Elite samt GoogleScholar, vilket gav tillgång till fullskaliga publicerade vetenskapliga artiklar. Sökorden har varit många, bland annat riskbenägenhet, Generation Y, demografiska faktorer, Theory of Planned Behavior.

3.6 Datainsamling

Datainsamlingen för denna kvantitativa uppsats skedde i form av en enkätundersökning. Med tanke på att respondenterna gav svar som samlades in för första gången så ansågs den data som användes i denna uppsats som primär data. Saunders förklarar primär data som information som samlas in för första gången och för en specifik anledning. Den andra typen av information som samlas in vid olika forskningar är sekundärdata. Det är information som har samlats in vid ett tidigare tillfälle och för en annan anledning (Saunders, 2009).

Enkäten som skickades ut till respondenterna utgjordes av två delar. Den första delen bestod av åtta frågor som grundades på de hypoteser som presenterades under rubrik 2.5. Beslutet av att ha åtta frågor berodde på att författarna av denna studie ansåg att dessa frågor räckte för att få in tillräckligt med nödvändig data vad gäller de demografiska faktorerna. Att fylla på med fler frågor ansågs onödigt då det kanske hade resulterat till att färre individer hade svarat på enkäten, på grund av att besvarandet av enkäten hade tagit mer tid. Den andra delen bestod av 15 olika påståenden som berörde risk. Dessa frågor var uppdelade i tre olika delar där de fem första påståenden berörde risk inom sparande. De fem följande påståenden berörde risk inom investering medan de fem sista påståenden handlade om generell risk.

Enkäten skickades ut elektroniskt och detta gjordes med hjälp av sociala hemsidor och mail program. Mail programmet var Högskolan Kristianstads mail program First Class.. Författarna fick även sina bekanta att skicka enkäten till deras kontakter så att så många som möjligt svarade på enkäten. För detta användes sociala medier och andra högskolors mail program. Dock måste det påpekas att författarna inte vet med hjälp av vilka program eller till vilka högskolor enkäten skickades av de bekanta.

När forskare med hjälp av redan valda individer når ut till nya individer som sedan räknas med i urvalet kallas detta för snöbollsurval. En fördel med att skicka ut enkäter till bekanta är att det i regel resulterar till att svarsfrekvensen blir högre än om det är främmande personer som ska besvara frågorna (Bryman & Bell, 2005; Groves et al. 2009).

Valet för att skicka ut enkäterna elektronisk föll på det faktum att detta tillvägagångssätt var effektivt. Ett annat alternativ hade varit om författarna gick ut till offentliga platser och delade ut enkäter till individer på plats. Saunders (2009) förstärker detta val genom att argumentera för att valet med att använda sig av internet vid en enkätundersökning är oftast det mest fördelaktiga sättet på grund av att det är mer tids- och kostnadseffektivt. Vilket

resulterar till att fler individer kan nås utav enkäten. Tanken var att nå ut till så många som möjligt så att slutsatsen blev så representativ som möjligt för hela populationen. Vilket fungerade som ytterligare argument till valet av att skicka enkäten elektroniskt. Efter insamlingen analyserades empirin från enkäterna med hjälp utav Microsoft Excel och det statistiska programmet SPSS. Analysen av dessa test presenteras under kapitel fyra.

3.7 Urval och bortfall

Vid forskning som undersöker stora populationer är användningen av ett urval vanligt och i många fall, nödvändigt för att forskningen skall kunna utföras (Groves et al. 2009). Även för denna undersökning använde forskarna ett urval. Anledningen till att hela populationen inte undersöktes berodde på att det hade krävts resurser som forskarna för denna uppsats inte hade. Uppsatsens population är individer som är födda mellan åren 1984-1994.

Som det har nämnts ovan är det individer som antingen är bekanta till författarna eller i de bekantas nätverk som fick tillgång till enkäten. Följaktligen, innebar detta att alla individer i populationen inte hade en likvärdig chans att bli utvald till urvalet. Denna urvalsmetod kallas för icke slumpmässigt urval. Det andra sättet att identifiera ett urval är slumpmässigt urval vilket innebär att alla individer i populationen har en lika stor chans till att bli utvalda (Bryman & Bell, 2007).

Metoden som användes för att skicka ut enkäten beskrevs i rubrik 3.6. Denna metod omöjliggjorde för författarna att veta hur många individer som faktiskt nåddes utav enkäten och hur många bortfall det blev på grund av att individerna valde att inte svara på enkäten. Vad gäller de enkäter som besvarades så var det inga som föll bort.

3.8 Kritik mot urvalsstrategi och enkäten

Som det nämndes ovan, var urvalet i denna uppsats av icke slumpmässig karaktär. Nackdelen med ett sådant urval är att resultatet inte alltid kan generaliseras för hela populationen. Dessutom är det ofta svårt för forskarna att veta med hur stor exakthet resultatet kan generaliseras. Följaktligen är icke slumpmässiga urval inte att föredra om statistiska tester skall göras, på grund av ovissheten kring hur representativt resultatet är. Ytterligare en nackdel med att ha ett icke slumpmässigt urval är att de svar som samlats in kan vara ensidiga, då individerna som utgör urvalspopulationen tillhör en specifik grupp (Groves et al. 2009).

3.9 Operationalisering

Syftet med operationaliseringen är att översätta abstrakta begrepp, som inte är mätbara, till konkreta variabler som kan mätas (Körner och Wahlgren, 2008). I uppsatsens enkätundersökning hade frågorna utformats så att de teoretiska begrepp som förekommer i litteraturgenomgången blev mätbara.

Enligt Christensen et al. (2001) söker de flesta förklarande undersökningarna efter kausala samband mellan olika variabler. Denna uppsats har ett förklarande syfte och undersökningen av samband är i linje med de flesta likartade undersökningarna. Enligt Körner och Wahlgren (2008) är det viktigt att vid analys av samband identifiera och diskutera riktningen på sambandet. Därför sker en uppdelning av variabler där de oberoende variablerna påverkar den beroende. Uppsatsens variabler och de tillhörande frågorna presenteras här under.

3.9.1 Kontrollvariabler

Uppsatsens kontrollvariabler var ålder och kön. Åldern för att se om enkäten fångat upp segmentet som enkäten var designad för samt kön för att se om det fanns en jämn könsfördelning i materialet.

3.9.2 Beroende variabel

3.9.2.1 Sparande

Fem påståenden valdes ut från Loibl, Kraybill och DeMay (2011) studie där det testades vilken påverkan andelen sparande hade på finansiella beslut. Enkätens fem första påståenden var utvalda från denna artikel där vid vidare analys testades reliabiliteten mellan de fem påståenden för att skapa ett INDEX för att jämföra mot de oberoende variablerna. I artikeln återfanns 12 påståenden på en Likertskala mellan 1-5 varav fem av dessa påståenden valdes ut för denna studie som bäst lämpades för dess syfte.

3.9.2.2 Investering

För INDEXET av investering och risken med denna variabel användes Webers (2002) artikel där författarna till denna studie valde fem påståenden av 50 då denna studie inte behövde fler. Även här testades reliabiliteten emellan påståendena och slogs ihop till en variabel. Weber (2002) skapade en skala som kunde mäta riskbeteende och riskperception inom fem olika områden, varav ett var finansiellt beslutstagande vilket utgjorde våra fem påståenden.

3.9.2.3 Generell risk

För Generell risk och dess INDEX användes återigen Webers (2002) artikel då av de 50 påståenden fanns ett område som handlade om just generell risk. Därav fann författarna det av vikt att även ta med ett sådant perspektiv i denna studie för att kunna nyansera resultatet och besvara frågeställningen på så breda grunder som möjligt.

3.9.3 Oberoende variabler

Som det har nämnts ovan, är det dem oberoende variablerna som påverkar den beroende. Studiens författare har använt sig av åtta olika oberoende variabler för denna undersökning. Dessa variabler och tillhörande frågor, kommer att presenteras nedan i den ordning de presenterades på enkäten.

3.9.2.1 Ålder

Åldern har en direkt koppling till individens riskbenägenhet. En individ är mer benägen att fatta riskfyllda val när den är ung. Med åldern tenderar individen att föredra de val som innebär mindre risk eller ingen risk alls (Slovic, 1966; Vroom & Pahl, 1971; Grable, 1997; Barnekow, 2002; Hallahan, 2004). Dock, finns det studier som säger emot detta och påstår att risktagande istället ökar med åldern (DiClemente et al., 1996; Steinberg & Belsky, 1996; Spear, 2000; Booth et al., 2003). Individer som tillhör GenY har i denna studie definierats som individer födda mellan 1984-1994. Trots att det är en skillnad av enbart 10 år anser författarna att det vore både intressant och nödvändigt att se om det finns någon skillnad bland dessa individer. Frågan om ålder var formulerad på följande sätt;

- Vilket årtal är du född?

3.9.2.2 Kön

Nya studier visar att kvinnor blir mer självständiga och mer riskbenägna och det mesta tyder på att denna utveckling bland kvinnor kommer att fortsätta (Lindgren et al., 2005). Dock, påstår forskare att det fortfarande råder en skillnad mellan könen där kvinnor fortfarande anses vara mindre riskbenägna än män (Zuckerman, M, Ball, S, Black, J, 1990; Fothergill A, 1996; Bernasek, A & Shwiff, S, 2001; Halko et al., 2012). Olika kön innebär olika uppfostran och samhällskrav. Detta leder i sin tur att även om alla har en egen personlighet finns det skillnader mellan män och kvinnor. Ovannämnda argument är grunden till varför kön har valt som variabel till denna studie. Denna variabel blev kodad som en dummyvariabel inför regressionsanalysen. Frågan om kön presenteras på följande sätt;

- Vad har du för kön?

3.9.2.3 Boendesituation

Enligt studier påverkas riskbenägenheten hos individer beroende på om de bor med sina föräldrar eller inte. Detta på grund utav att när individen bor själv är denne tvungen att ställas inför riskfyllda val som denne annars inte behöver utsättas för när den bor hos sina föräldrar. Samt beror det på att en individ som bor själv har större utgifter än den som fortfarande bor med sina föräldrar. Denna variabel blev kodad som en dummyvariabel inför regressionsanalysen. Frågan ställdes enligt följande;

- Vad har du för boendesituation?

3.9.2.4 Civilstatus och storlek på familjen

Tidigare forskning antyder att civilstatus, huruvida individen bor med sin partner eller huruvida individen har barn påverkar dennes riskbenägenhet. Detta eftersom när individen har familjära förpliktelser, med eller utan barn, kan individen inte endast tänka på sig själv utan måste sätta andras behov före sina egna. När man delar hem med en annan individ skapar det utrymme för högre utgifter och därmed finns inte lika stort kapital över till egna behov eller sparande och investeringar i högrisktillgångar. Dessa variabler blev kodade som dummyvariabler inför regressionsanalyserna. Frågorna som berörde civilstatus, om individen bor med sin partner och huruvida de har barn ställdes i följd som medan;

- Vad har du för civilstatus?
- Bor du med en partner?
- Har du barn och i så fall hur många?

3.9.2.4 Inkomst

Riskfyllda val är oftast kopplade till en förbättring eller en försämring av något. Detta innebär att individens situation innan valet är av stor vikt på vilket beslut individen fattar. En viktig faktor som påverkar individens riskbenägenhet är inkomst (Hallahan et al., 2004). En bra inkomstsituation kan innebära att personen inte behöver vara orolig att ett fel beslut försätter personen i personlig konkurs. Därmed är det riskfyllda beslutet mindre lockande för någon

individ vars inkomstsituation är dålig. Värt att notera, vilket också framkom i enkäten, var att CSN lånet inte räknades som en inkomst för denna studie. Frågan var presenterad på följande sätt;

- Hur hög månadsinkomst har du exklusive skatt?

3.9.2.5 Utbildning

Enligt Balmer (2006) går det i de flesta fall att dra kopplingen mellan utbildning och riskbenägenhet. En lägre utbildning brukar resultera till att individen har mindre ekonomiska kunskaper. Enligt Alston & Dean (1972) är utbildning en demografisk faktor och det är på detta vis författarna har valt att kalla denna variabel. Denna variabel blev kodad som en dummyvariabel inför regressionsanalysen. Frågan gällande utbildning ställdes enligt nedan sätt;

- Vad är din högsta avslutade utbildning?

3.10 Pilotstudie

Innan enkäten skickades ut till målgruppen, skickades en pilotstudie ut till bekanta som fick svara på frågorna. Valet av att skicka till bekanta grundades på att det var lätt att både skicka ut enkäten och få de att svara på frågorna. En fördel med att göra en pilotstudie är att studiens reliabilitet ökar samt frågornas validitet (Saunders et al., 2007). Enligt Christensen et al. (2008) är en pilotstudie att föredra då författarna får en uppfattning om respondenterna upplever att enkätfrågorna är svåra att förstå eller andra problem. Dessa problem kan eventuellt korrigeras innan enkäten skickas ut till hela målgruppen (Körner & Wahlgren, 2008).

Överst på pilotstudien fanns det en text som förklarade syftet med denna enkät samt en tidsuppfattning av hur lång tid det tar att svara på alla enkätfrågorna. Poängen med att förklara för respondenterna att det inte tar lång tid att besvara enkäten var för att så många som möjligt skulle svara på enkäten. Det skickades inte ut någon information relaterad till enkätfrågorna och hur dessa bör uppfattas. Det enda som fanns med på denna text var att respondenterna informerades om att det var individer födda mellan 1984-1994 som var relevanta för studien. Detta gjordes för att individerna som är födda utanför denna tidsperiod inte skulle lägga ner tid på något som senare kommer att klassas som bortfall. Alla som svarade på pilotstudien kände att de både förstod frågorna och svarsalternativen.

Författarna av detta examensarbete ansåg att en pilotstudie var tillräcklig på grund av att

ingen av de som bidrog till pilotstudien upplevde några komplikationer med att svara på frågorna och påståenden. Detta bidrog också till att förtexten inte förändrades då det inte behövdes någon vidare förklaring till frågorna eller svarsalternativen.

3.11 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet syftar enligt Bryman (2012) till att resultaten ska vara reproducerbara. Det vill säga att studiens resultat ska kunna göras om och oavsett metod få fram samma resultat eller åtminstone ett likartat. För att skapa reliabilitet i studien är det också viktigt att uppsatsen och metoden bakom den är transparent (Bryman, 2012). Reliabilitet innefattar också hur väl metoden klarar av att stå emot slumpmässiga fel (Christensen et al., 2008).

För att minska slumpmässiga fel i studien formulerades enkäten med klara frågor och påståenden för att minska osäkerheten kring dess betydelse samt formulerade författarna allt i enkäten väldigt enkelt så att inga bortfall eller missförstånd skulle ske när personerna svarade på enkäten.

För att en liknande studie ska kunna reproduceras har det varit av vikt att resultaten och metoden bakom de varit transparenta. Detta för att ett framtida ifrågasättande ska vara möjligt. Studien som har utförts ska vara objektiv, för att kunna bepröva nuvarande teorier, för att vidare kunna förkasta hypoteserna som ställts under studien.

För att ytterligare öka reliabiliteten i studien påpekar Saunders et al. (2007) att undersökningen bör utföras vid två olika tidpunkter för att jämföra om svaren från respondenterna är likadana vid båda tillfällena. Denna studie har inte utförts två gånger, men som nämnt tidigare utfördes en pilotstudie.

Med reliabilitet kommer även ett andra begrepp, validitet som Bryman (2012) menar är att de faktorer som mäts, också ska mäta det som är uppsatsens avsikt. Som i detta fall där syftet är att undersöka hur demografiska faktorer påverkar riskbenägenheten hos individer ur GenY.

Bryman och Bell (2011) berättar att vid kvantitativa uppsatser kan studiens validitet öka genom vad de kallar för "construct validity" vilket kan beskrivas på svenska som att konstruera giltighet. Detta görs genom att härleda hypoteser till uppbyggda teorier som uppsatsens författare har gjort.

För att undersökningen ska vara valid ställdes frågan kring födelseår i enkäten för att kunna bekräfta att respondenterna ingår i GenY enligt uppsatsens definition, vilket är mellan årtalen 1984 till 1994.

3.12 Analyismetoder

Alla enkätsvar lades in i SPSS, som är ett verktyg för att kunna utföra diverse statistiska dataanalyser. Först och främst analyserades kontrollvariabeln för att fastställa att enkäten har fångat upp GenY, vilket är det födelseår som respondenterna har fyllt i. Samt deras kön för att se om det var normalt distribuerat. Därefter har de oberoende variablerna jämförts mot dem beroende variablerna. Denna uppsats har tre former av riskbenägenhet som den beroende variabeln och dessa är sparande, investering och generell risk. De oberoende variablerna är de demografiska faktorer som har nämnts i referensramen vilka är ålder, kön, boende, civilstatus och storlek på familjen, inkomst och utbildning.

För analysen av materialet testades först reliabiliteten i de beroende variablerna, sedan gjordes ett normalfördelningstest. Varpå Spearmans korrelationstest användes för icke-normalfördelat material för att sedan vidare analysera variablerna med hjälp av regressionsanalyser.

3.13 Etiska aspekter

Ethos, ett begrepp skapat av grekerna som översätts till etik vars innebörd är sedvänja. Det vill säga det som anses vara rätt av människan att göra (Collste, 1996). Ett annat begrepp som grekerna myntade är moralis, vilket står för moral och vars betydelse innebär människans faktiska handling och ställningstagande (*ibid*). Vetenskapsrådet (2011) beskriver att god forskningssed där individer används i studier inte skall komma till någon form av skada. Då enkäten tog hänsyn till respondenternas inkomst, hade detta kunnat vara en del som kan tänkas strida mot god forskningssed. Men då svaren var anonyma kan dessa data inte användas med felaktiga avsikter.

3.14 Sammanfattning av metod

Författarna uppnådde syftet med denna kvantitativa uppsats genom att undersöka om det föreligger något samband mellan demografiska faktorer och riskbenägenhet hos individer ur GenY. Empirin anskaffades genom enkätstudien som senare kvantifierades och analyserades genom ett verktyg för statistiska dataanalyser. Uppsatsen antog en positivistisk forskningsfilosofi då forskarna av denna undersökning använde sig av befintliga teorier.

Samt, då de var objektiva genom hela forskningen så den inte påverkas av deras personliga värderingar. Den deduktiva forskningsfilosofin tillämpades då studien har utgått utifrån befintliga teorier som därefter testades i empirin.

Enkätfrågorna formades utefter de nämnda teorierna i referensramen samt anpassades till forskningsfrågan. Enkätstudien distribuerades via sociala hemsidor samt Högskolan Kristianstads mail program. Urvalsmetoden var av en icke slumpmässigt karaktär då hela populationen av GenY inte medverkade i enkätstudien. Studien skapades så att denna ska vara reproducerbar och formulerades på ett tydligt sätt så att inga konstigheter skulle upplevas av respondenterna.

Under operationaliseringen förklarades de variabler som användes för denna uppsats. Samt, presenterades de enkätfrågorna under tillhörande variabel. Beroende variablerna bestod av tre INDEX som skapades för att mäta tre olika risker. Det var ett INDEX för sparande, ett för investering och ett för generell risk. De oberoende variablerna var ålder, kön, boendesituation, civilstatus och storlek på familjen, inkomst och utbildning.

Avslutningsvis presenterades reliabilitet, validitet och etiska aspekter som förklarade hur dessa begrepp berörde denna uppsats. Samt, presenterades analysmetoder som gav en djupare förklaring av de tillvägagångssättet som forskarna för denna uppsats använda för att analysera empirin.

4. Empirisk analys

Detta kapitel inleds med beskrivande statistik. Därefter presenteras intern reliabilitet och ett normalfördelningstest. Efterföljande presenteras Pearsons korrelationstest och slutligen den gjorda T-testen samt regressionsanalyserna.

4.1 Beskrivande statistik

Tabell 4.1.1 presenterar urvalets yngsta samt äldsta respondenter. De yngsta är 20 år gamla, det vill säga födda 1994 medan de äldsta är 30 år gamla och födda år 1984. Med detta sagt kan det konstateras att enkäten nådde ut till utvalt segment, detta då definitionen av GenY är individer födda år 1984-1994. Utifrån samma tabell kan även medelåldern erhållas, vilket ligger på 24,17 år för respondenterna till enkäten med en standardavvikelse på 2,801 år.”

Tabell 4.1.1 Ålder

	N	Min	Max	Medelvärde	Std.avvikelse
Ålder	81	20	30	24,17	2,801

Genom att läsa av tabell 4.1.2 kan det konstateras att majoriteten av respondenterna är kvinnor. Det totala antalet respondenter är 81 stycken där 51 stycken av dem är kvinnor och resterande 30 stycken är män. Kvinnorna representerar 63% av urvalet och männen representerar 37%.

Tabell 4.1.2. Kön

	Frekvens	Procent
Man	30	37
Kvinna	51	63
Totalt	81	100

4.2 Intern reliabilitet

Att testa den interna reliabiliteten mellan enkätens frågor är av vikt då de har blivit designade för att mäta samma sak. Genom att utföra ett Chronbach Alpha test som fungerar som ett korrelationstest testas påståendets korrelation mot de andra variablerna (Pallant, 2013). Detta är

av vikt för att sedan kunna slå ihop påståendena till en variabel och därmed kunna skapa ett INDEX. Pallant (2013) hänvisar till Nunnally (1978) som menar på att ett Chronbach's Alpha bör ligga på minst 0,7 för att kunna anta hög korrelation mellan påståendena. Om alpha värdet inte är tillräckligt högt finns alternativet att ta bort ett påstående från variabeln för att uppnå ett högre värde. Därmed skapa en högre intern reliabilitet mellan påståendena och därmed i den ihop slagna variabeln (ibid).

Tabell 4.2.1 Chronbachs Alpha

	Chronbachs Alpha	Justerad Alpha
Sparande	0,68	0,828
Investering	0,701	
Generell risk	0,495	
Index risk	0,680	

Här urskiljs ett relativt högt Chronbach's Alpa på 0,68 för de fem påståenden som valdes ut för att mäta riskbenägenheten när det kommer till sparande. Uppsatsens författare kunde ha valt att acceptera detta värde men valde istället att ta bort ett påstående. För att uppnå ett högre alpha togs påståendet "Jag anser att jag har sparat pengar en längre period" bort och ett alpha på 0,828. Vilket i sin tur är betydligt högre än 0,7 och författarna kände sig nöjda med sitt beslut för att sammanslå dessa fyra påståenden till en variabel. När det kommer till investeringsvariabeln erhöles ett alpha värde på 0,7 med alla 5 påståenden och uppsatsens författare valde att nöja sig med denna då reliabiliteten inom variabeln och mellan påståendena är på en teoretiskt accepterad nivå.

Alpha värdet för den generella risken är 0,495, vilket inte ligger inom den teoretiska acceptansgränsen, dock togs 2 påståenden bort för att uppnå detta värde. Författarna till uppsatsen har valt att ta med variabeln dock att analysen sker med försiktighet när generell risk används i de statistiska testerna framöver. Detta innebär således att inga slutsatser är säkerställda från denna variabel. De påståenden som valdes bort var "jag kan tänka mig att låna ut ett större belopp till en vän" och "Jag väntar hellre med att få en förmån idag för att få en större förmån imorgon". Författarna till uppsatsen kan tänka sig att orsaken till varför dessa bidrog till ett sämre alpha värde än det erhållna kan bero på att respondenterna inte förstod vad som menades med påståendet eller misstolkning av det.

Ett slutgiltigt alphavärde skapades för hela indexet där vi slog ihop alla tre variabler till en variabel, där ett värde på 0,680 erhöles vilket inte når upp till den teoretiska acceptansgränsen men författarna valt att acceptera då det ligger nära 0,7.

4.3 Normalfördelningstest

Tabell 4.3.1. Kolmogorov-Smirnov test

Fråga	Sig
Vad har du för ålder?	0,000
Vad har du för kön?	0,000
Vad har du för boendesituation?	0,000
Bor du med en partner?	0,000
Hur många barn har du?	0,000
Vilken är din högst avslutade utbildning?	0,000
Hur hög månadsinkomst har du exkl. skatt?	0,000
Jag sparar ofta pengar	0,009
Jag anser det viktigt att spara pengar på månadsbasis	0,000
Jag känner mig obekvämt om jag inte medvetet försöker spara pengar	0,000
Jag anser att jag har sparat pengar en längre period	0,000
Jag finner det svårt att sluta spara pengar	0,000
Jag spela ofta på oddsspel, casinospel eller liknande	0,001
Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst på aktier	0,001
Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst på en spekulativ aktie	0,004
Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst i statsobligationer	0,004
Jag kan tänka mig att investera i ett företag trots att risken för konkurs är högre än vanligt	0,000
Jag kan tänka mig att låna ut ett större belopp till en vän	0,000
Jag spenderar pengar utan att tänka på konsekvenserna	0,000
Jag tar ofta jobb som endast betalar provision	0,001
Jag beskrivs ofta som en risktagande person	0,001
Jag väntar hellre med att få en förmån idag, till en större förmån imorgon.	0,000

Vidare är det viktigt att utföra ett normalfördelningstest på dem beroende variablerna för att se om dessa är normalfördelade eller inte. Detta eftersom beroende på materialets uppdelning krävs det olika test när korrelationen mellan påståendena skall prövas (Pallant, 2013). Om materialet är normalfördelat används Pearsons test medan Spearsons används om det är ett icke-normalfördelat material (ibid). För att testa normalfördelningen användes ett Kolmogorov-Smirnov test där en signifikansnivå på 5% föreligger. Det vill säga att om signifikansnivåerna på de diverse påståenden understiger 0,05 är materialet inte normalfördelat.

I tabell 4.3.1 erhålls dessa signifikansvärden som alla understiger 0,05 vilket därmed förklarar att det empiriska material som samlats in inte är normalfördelat och att fortsatt analys av

materialet bör ske med hjälp av Spearmans korrelationstest. Dock beskriver Pallant (2013) att om antalet respondenter överstiger 50, kan man anta att normalitet föreligger och därmed fortsätta med Pearsons test.

4.4 Hypotesprövning

4.4.1. Pearsons korrelationstest

För att veta hur man ska gå tillväga i en vidare analys krävs att man gör ett Pearsons korrelationstest. Korrelationen testades på 5% signifikansnivå där värden under denna nivå ansågs vara signifikanta och därmed säkerställdes dessa variabler som korrelerade med de beroende variablerna. Ett korrelationstest mäter graden av hur två variabler korrelerar med varandra (Pallant, 2013). Värdet kan anta värden mellan -1 och 1 där beroende på om värdet är positivt eller negativt förklarar beteendet av den ena variabeln när den andra variabeln ökar eller minskar (ibid.).

Detta test mäter korrelationen mellan uppsatsens beroende-, oberoende- samt kontrollvariabler. Vid analyserande av korrelationsmatrisen framkommer det att det inte återfinns korrelationer mellan de oberoende variablerna gentemot dem beroende, till den omfattning som uppsatsens författare antog vid uppsatsens början. De variabler som har en signifikant korrelation på 10% med en av dem beroende variablerna är *Boendesituation* och om man *Bor med en partner (Civilstatus och storlek på familjen)*.

Tabell 4.4.1 Pearsons korrelationstest

	Sparande	Investering	Generell risk
Ålder	,465	,693	,201
Kön	,812	,139	,130
Boendesituation	,686	,698	,102*
Bor med partner	,151	,512	,078*
Avslutad utbildning	,800	,485	,545

När testen utfördes såg författarna till studien att endast dessa variabler hade ett samband med variabeln risk och därför var det endast dessa som togs med i korrelationsmatrisen som beskrivs ovan i uppsatsen. Detta förklaras vidare i nästkommande avsnitt där t-testen presenteras.

4.4.2. T-test

Den första hypotesen gällande minskad riskbenägenhet med ökande ålder testades med ett korrelationstest. Om ett samband skulle finnas med hjälp av detta korrelationstest skulle detta bevisas vidare med hjälp av ett regressionstest. Då sambandet inte kunde finnas i korrelationstestet kunde inte författarna till uppsatsen utföra ett vidare test på sambandet med hjälp av ett regressionstest.

Tabell 4.4.2.1. T-test Kön

	Kön	Mean	Std.Dev	t-värde	Sig (2-tailed)
Index_sparande	kvinnor	12,43	4,168	,239	,812
	män	12,20	4,286		
Index_investering	kvinnor	8,71	3,378	-1,496	,139
	män	9,90	3,623		
Index_generell_risk	kvinnor	5,67	2,151	-1,530	,130
	män	6,43	2,223		

Hypotesen som följde därefter gällde könen på respondenterna, där riskbenägenheten skulle vara lägre hos kvinnor än hos män. Trots att sambandet inte är signifikant i korrelationsmatrisen är den ändå nära en signifikans på 10% och studiens författare valde att testa sambandet med ett t-test. Med hjälp av t-testet kunde ingen signifikans påvisas men författarna valde att ändå ha med variabeln kön i regressionen då teorin beskrev kön vara en av de faktorerna som påverkar riskbenägenhet.

Tabell 4.4.2.2. T-test Boendesituation

	Boendesituation	Mean	Std. Dev	t-värde	Sig (2-tailed)
Index_sparande	Bor inte med föräldrar	12,21	4,448	-,406	,686
	Bor med föräldrar	12,61	3,705		
Index_investering	Bor inte med föräldrar	9,04	3,600	-,389	,698
	Bor med föräldrar	9,36	3,347		
Index_generell_risk	Bor inte med föräldrar	5,66	2,287	-1,654	,102
	Bor med föräldrar	6,50	1,934		

Den tredje hypotesen påstod att individer som inte bor hemma hos sina föräldrar har en lägre riskbenägenhet. Korrelationsmatrisen ovan visar att denna variabel är signifikant på 10% och testades därför vidare med ett t-test som även här gav en signifikans på 10% vid generell risk. Vilket innebär att med 90% säkerhet har boendesituationen hos en individ att göra med den generella risken. Dock genom att ta i åtanke att den generella risken inte hade ett högt Chronbachs Alpha kan detta inte påstås med lika hög säkerhet. Därför är det också av vikt att se om detta samband gäller och undersöks därför vidare med ett regressionstest.

Fjärde hypotesen påstod att individer som är gifta är mindre riskbenägna, detta kunde dock inte testas då antalet gifta var för få i materialet för att kunna få fram ett resultat som kunde ge utslag för att detta skulle testas. Detta gäller även den sjätte och den sjunde hypotesen. Den sjätte kunde inte testas då det var för få respondenter i materialet som hade barn för att kunna testas. Den sjunde hypotesen påstod att de som inte har någon inkomst har en lägre riskbenägenhet än de som hade en inkomst och kunde därför inte testas eftersom alla respondenter hade någon form av inkomst.

4.2.2.3. T-test Bo med partner

	Bor med partner	Mean	Std. Dev	t-värde	Sig (2-tailed)
Index_sparande	Nej	12,00	3,992	-,1452	,151
	Ja	13,65	4,756		
Index_investering	Nej	9,02	3,662	-,659	,512
	Ja	9,65	2,827		
Index_generell_risk	Nej	6,17	2,135	1,783	,078
	Ja	5,12	2,288		

Hypotesen som påstod att de individer som bor med en partner var signifikant till 10% i korrelationsmatrisen och därför testades denna vidare med hjälp av ett t-test vilket visade att denna hypotes var signifikant till 10% och kommer därför att tas med i regressionen. Den sista hypotesen testade om riskbenägenheten var högre hos de individer som inte har en eftergymnasial utbildning. Efter t-testet utfördes på denna variabel kunde inte studiens författare påvisa ett signifikant samband mellan variabeln riskbenägenhet och utbildning. Trots detta så tas de variabler som testades med ett t-test vidare till ett regressionstest.

4.5 Regressionsanalys

I denna rubrik kommer regressionsanalyser för materialet att utföras. Detta test används när det eftersträvas att förstå hur den oberoende variabeln eller variablerna, i detta fall demografiska faktorer, påverkar den beroende variabeln som i denna uppsats är tre olika variabler för risk (Pallant, 2013). Då uppsatsen har ett flertal demografiska faktorer, det vill säga oberoende variabler, lämpar det sig att utföra en multipel regression.

När en multipel regressionsanalys utförs finns det ett antal antaganden som inte får överskridas för att testet skall vara giltigt. Ett av dessa är att se om det råder multikollinearitet vilket innebär att de oberoende variablerna är högt korrelerade med varandra. Detta kan ses i den multipla regressionsanalysen, där Pallant (2013) menar att ett VIF värde som överskrider 10 innebär att antagandet om hög korrelation mellan variablerna råder.

Tabell 4.5.1 Regressionsanalys sparande

Variabel	Std.Error	Std.Beta	VIF
Ålder	,214	,017	1,599
Kön	,983	,031	1,015
Boendesituation	1,085	-,108	1,198
Bo med partner	1,400	-,187	1,463
Utbildning	,990	,019	1,104

F-värde = ,592

Adj. R-Square -,026

VIF värdet understiger 10, vilket innebär att dessa variabler inte har en hög korrelation mellan varandra. Ett annat värde som kan tolkas från denna tabell enligt Pallant (2013) är betavärdet. Vid båda variablerna som var signifikant säkerställda återfinns ett negativt värde som båda cirkulerar kring 1. För variabeln ”*vad har du för boendesituation*” var uppsatsens författare intresserade om respondenten bodde hemma med sina föräldrar eller utan sina föräldrar, vilket i SPSS kodades som siffrorna 0 respektive 1. Trots att betavärdet är negativt kan en indikation erhållas om att sparandet påverkas negativt av de individer som inte bor hemma, vilket enligt teorin innebär att dessa individer gör annat med sitt kapital. Vilket i sin tur ger individerna en kategorisering om riskbenägenhet.

Detsamma gäller även för variabeln ”*Bor du med en partner?*” där respondenterna kunde svara ja (1) eller nej (0). Även här erhålls en indikation på att bo med en partner påverkar sparandet negativt. Då sparande av kapital innebär att det skjuts på nuvarande konsumtion inför framtiden är detta att anses som ett riskavert beteende. Men då betavärdet indikerar på att sparande påverkas negativt går det hand i hand med att de som bor med en partner oftast har annat att spendera det inkommande kapitalet på. Testet kördes på en 5% signifikansnivå och då signifikansnivåerna uppvisar högre värden än 5% är dessa värden inte signifikanta och slutsatser bör därför tas med försiktighet.

Tabell 4.5.2 Regressionsanalys Investering

Variabel	Std.Error	Std.Beta	VIF
Ålder	,178	,053	1,599
Kön	,819	-,155	1,015
Boendesituation	,904	-,093	1,198
Bo med partner	1,166	-,065	1,463
Utbildning	,825	-,655	1,104

F Value = ,675
Adj. R Square = -,021

För att testa modellen i sin helhet och se hur mycket av variationen i den beroende variabeln förklaras av de oberoende variablerna, blir värdet under R Square aktuellt (Pallant, 2013). Pallant beskriver även att om urvalet som finns i studien är litet bör det tittas till på Adjusted R Square, vilket i detta fall är -,021. Då betavärdena återigen är negativa innebär detta att beroende på boendesituation och om individen bor med en partner kommer detta att influera riskbenägenheten till att ta investeringar negativt. Då att bo med sina föräldrar respektive att inte bo med en partner var kodade som 0 och betavärdet för första variabeln ligger däromkring innebär detta för de individer som bor hemma att deras riskbenägenhet påverkas negativt.

För de som bor hemma med en partner, påverkas riskbenägenheten i att ta risk genom investering vilket går hand i hand med den teorin som säger att individer som bor med en partner ofta inte har råd att investera i högrisktillgångar då kapitalet skall användas till annat (Hanna & Yao, 2005). Trots dessa indikationer är dessa variabler inte signifikanta när det kommer till modellens helhet och kan därför inte statistiskt säkerställas.

I tabell 4.5.2 återfinns ett Adjusted R Square som är negativt vilket innebär att modellen är svag eller inte fungerande då ett negativt värde kan räknas som noll. Det vill säga att ingen förklaring föreligger mellan variablerna (Pallant, 2013). Detta menar Pallant kan bero på att urvalet som låg till grund för modellen är för få, då dessa var endast 81 stycken och därmed inte kan uppvisa en förklarande variation.

Tabell 4.5.3 Regressionsanalys generell risk

Variabel	Std.Error	Std.Beta	VIF
Ålder	,102	,413	1,599
Kön	,471	-,177	1,015
Boendesituation	,519	-,223	1,198
Bo med partner	,670	,356	1,463
Utbildning	,474	-,023	1,104

F Value = 3,719
Adj. R Square = ,145

I den tredje och sista regressionsanalysen finns ett Betavärde på -,233 och ett på ,356 när de oberoende variablerna ställs mot indexet kring generell risk. Då -,233 är närmare 0 än vad det är 1 kan detta indikera på att om individen bor med sina föräldrar kan denna boendesituation påverka individens generella riskbenägenhet på ett negativt vis, det vill säga att denne inte utför lika riskbenägna handlingar som individen annars skulle gjort. Dock för den andra variabeln är det också ett värde nära 0, vilket kan indikera på att individer som inte bor med en partner är mer generellt riskbenägna än om individen skulle bo med en partner. Vilket återigen går hand i hand med teorin kring partnerskap och riskbenägenhet. Trots dessa indikationer är inte detta statistiskt säkerställt då signifikansnivån är avsevärt högre än 5%.

4.6 Implikationer för empirisk analys

Det går att urskilja att ett flertal demografiska faktorer är korrelerade med varandra och är således statistiskt säkerställda. Dock kan dessa korrelationer inte påvisas när en jämförelse utförs mot de tre index som används i uppsatsen. Pallant (2013) nämner att en sådan implikation för resultatet kan ske när svarsfrekvensen är låg. I uppsatsen finns det åtta oberoende variabler vilket enligt Tabachnick och Fidell (2013) betyder att en viss svarsfrekvens bör uppnås för att skapa giltiga resultat och modeller. Denna formel är $50+3*\text{antal variabler}$, detta innebär att resultatet skulle vara giltigt om enkäten nådde ut till 74 respondenter, vilket den gjorde då en svarsfrekvens på 81 respondenter blev utfallet.

För att kunna uppnå ett giltigt resultat torde det främst bero på svarsfrekvensen samt att denna kanske inte var så välnyanserad som förväntad. Det vill säga att enkäten inte nådde ut till ett flertal individer med likadana egenskaper. Trots att enkäten lyckades fånga hela segmentet var endast ett fåtal respondenter 30 och ett fåtal respondenter 20 medan den största delen pendlade mellan 22 och 28 år. När de oberoende variablerna som kunde testas valdes och sedan testades som modell var dessa en svag modell och uppsatsens författare kunde därmed inte dra statistiskt säkerställda slutsatser utan endast tolka slutresultaten och vilken form av indikation dessa ger. En annan aspekt som bör belysas är att då resultatet inte är säkerställt kan inga generella slutsatser dras och därmed kan en generalisering inte appliceras på GenY med hjälp av denna studie.

5. Diskussioner och slutsatser

I detta kapitel presenteras uppsatsens diskussion kring resultatet samt studiens slutsats. Kapitlet tar även hänsyn till implikationer som uppsatsen resulterat i, självkritik samt förslag till vidare framtida forskning.

5.1 Diskussion och slutsats

Intentionen med denna studie var att undersöka hur demografiska faktorer påverkar riskbenägenheten hos individer ur GenY. De två första hypoteserna testade om *ålder* och *kön* påverkade riskbenägenheten. Med hänvisning till korrelationsmatrisen framkommer det inte att dessa oberoende variabler skulle vara statistiskt signifikanta. Därmed förekommer det inte någon korrelation mellan variabeln ålder och variabeln kön med de tre olika riskindexen. Tidigare forskning inom ämnet förklarar att äldre individer är mindre riskbenägna än yngre. Då GenY karaktäriseras som individualister, kan detta ha varit en av orsakerna till att åldern inte påverkar riskbenägenheten. Detsamma gäller för kön, då en korrelation inte kunde urskiljas av testet. Enligt TPB påverkas beteendet av individens avsikt och när det kommer till dessa variabler, verkar inte avsikten att vara riskbenägen finnas i samband med att individen är kvinna eller man, yngre eller äldre.

Med detta sagt, finns här ett genusperspektiv, som detta resultat har bidragit till. Vilket är att kvinnor skulle vara mindre riskbenägna än män. Då ett samband inte kunde urskiljas mellan kön och riskbenägenhet i GenY, kan det påstås att dessa genusperspektiv börjar suddas ut. Att vara individualist innebär också oftast ett strävande efter ekonomiskt oberoende, vilket genom jämställdhet har kunnat utföras. Idag är inte kvinnan beroende av mannen och hans ekonomi, då de flesta kvinnor idag arbetar och får en egen lön. Eftersom tidigare forskning påstår att riskbenägenheten påverkas av storleken på inkomsten, kan detta ha bidragit till att en utjämning sker mellan könen och riskbenägenheten. Vilket leder vidare till en indikation om att samhället börjar bli könsneutralt. Detta kan återkopplas till TPB och det påstående att individer styrs av subjektiva normer. Med tanke på att samhället möjligtvis håller på att bli mer könsneutralt kan det vara att kvinnornas bekanta inte har liknande förväntningar om att hon ska stanna hemma och åsidosätta sina egna intressen för familjen bästa. Detta leder till att delen av TPB som kallas för subjektiva normer inte påverkar kvinnan ur GenY på liknande sätt som kvinnor från tidigare generationer. Denna indikation är i således i linje med TPB och en förklaring hur subjektiva normer påverkar avsikten, vilket i sin tur påverkar beteendet.

Resultatet av den tredje hypotesen indikerade på att det fanns ett samband mellan en individs boendesituation och dess riskbenägenhet. Med hänvisning till regressionsanalysen kunde testet indikera att individer ur GenY inte sparar om de inte bor hemma, vilket kan kopplas ihop med att individer som inte bor hemma ofta har andra utgifter på agendan och uppvisar därmed ett riskbenäget beteende. När man sedan ser till indexen investering och generell risk framkommer det att om individen bor hemma med sina föräldrar påverkas deras riskbenägenhet negativt, det vill säga att de är mindre riskbenägna. Fromm (1993) menar att individer som flyttar hemifrån blir mer riskbenägna då de tvingas ta riskfyllda beslut som de tidigare inte behövde när de bodde hos sina föräldrar. Vilket kan vara en av förklaringarna till varför resultatet ser ut som det gör, det vill säga att individer som bor hemma med sina föräldrar är mindre riskbenägna då de inte ställs inför vissa riskfyllda situationer. Då individer som fortfarande bor med sina föräldrar inte behöver utsättas för riskfyllda val lika ofta, kan detta tänkas innebära att individen i fråga inte får en rättvis bild av vad som komma skall och skapar därmed en attityd gentemot risk utan att ha behövt uppleva den. Detta skapar *attityden gentemot beteendet* i TPB som sedan påverkar avsikten och vidare beteendet i fråga. Med hänvisning till Lancaster (2004) lyssnar även GenY till sina föräldrar trots att de annars kan motsätta sig andras råd då de präglas av individualismen. Att lyssna till sina föräldrar kan innebära en påverkan, vilket faller under *subjektiva normer* som även denna påverkar avsikten och i sin tur beteendet. Med detta sagt kan det även med hjälp av TPB förklaras att individer som bor hemma påverkas gentemot ett visst beteende baserat på attityden gentemot riskbeteende och de subjektiva normer som föreligger i hemmets fyra hörn.

Variabeln *civilstatus* kunde inte testas då antalet gifta var för få i denna studiens material för att kunna utföra testen som krävdes för att uppnå ett värdigt resultat.. Detta innebär att uppsatsen inte kan indikera på om civilstatus påverkar eller inte. Hinz, McCarthy och Turner (1997) och Hanna och Yao (2005) påstår att civilstatus skall påverka människor till att bli mindre riskbenägna. Vidare kunde en korrelation påvisas vara signifikant för variabeln om man *bor med en partner*, men vid vidare analys motsattes detta resultat. Trots detta kunde indikationer tas fram där att bo med en partner påverkar sparandet och investeringar negativt. Detta kan innebära att trots om båda parter har en bra ekonomi, då fler blivit ekonomiskt oberoende, att individerna har höga utgifter vilket innebär att kapital inte kan åsidosättas för varken sparande eller investeringar. Detta gäller även för den generella risken, vilket kan tyda på att individer tänker mer på den man bor med och att individen därmed inte utför generellt riskbenägna handlingar för att säkerställa tryggheten hos sig själv och sin partner. Även denna variabel kan

kopplas till TPB genom *subjektiva normer* och *upplevd beteendekontroll*. Med hjälp av de subjektiva normerna kan individens riskbenägenhet förklaras av att partnern de bor med kan påverka deras avsikt och därmed deras riskbeteende till att vara mindre riskbenägna. Den upplevda beteendekontrollen innebär att individen utvärderar situationen för att se om denne kan kontrollera de konsekvenser som med kommer en investering med tanke på att mer riskeras då denne har ett större ansvar gentemot partnern. Vilket kan förklara indikationen om att bo med en partner påverkar riskbenägenheten negativt.

Variabeln barn visade inte någon korrelation med risk vilket återigen går emot vad teorin säger och därför testades inte variabeln vidare. De som hade barn motsvarade enbart 2 av de 81 respondenterna så att en korrelation mellan att ha barn och riskbenägenhet inte fanns beror på att antalet var så få. Sedan vad gäller de resterande som inte hade barn kunde det inte heller påvisas någon korrelation till riskbenägenhet. Författarna är av den uppfattningen att detta förmodligen beror på att deras svar vad gäller hur riskbenägna de är blev allt för varierande. Detta kan tyckas vara motsägelsefullt då vid Chronbachs alpha testet fanns ett signifikant värde på att påståendena mäter samma sak, vilket innebär att korrelationen mellan påståendena visar på ett förhållande.

Den sjunde hypotesen som ställdes var att riskbenägenheten är högre om individen har någon inkomst och även här kunde ett vidare test inte utföras då alla respondenter hade någon form av inkomst. Därför kan denna uppsats inte ta ställning till om inkomst påverkar riskbenägenheten eller inte.

Vidare är utbildning något som enligt studier är direkt kopplad till riskbenägenhet. Halek och Eisenhauer (2001) och Hartog, Carbonell och Jonker (2002) påstår att det finns en tydlig koppling mellan lägre utbildning och mindre riskbenägenhet. Resultatet för variabeln utbildning visade dock att det inte finns en korrelation mellan utbildning och riskbenägenhet. En anledning till att resultatet blev på detta vis kan vara att GenY inte är en homogen grupp som tidigare studier likt Mannheim (1952) och Pilcher (1994).

Följaktligen, för att besvara forskningsfrågan kan studien inte indikera att demografiska faktorer har någon vidare påverkan på riskbenägenheten hos individer inom GenY. Dock, kan en indikation utläsas av resultatet att *boendesituation* och *om man bor med partner* har en påverkan på alla tre index, men korrelerar dock endast med generell risk. Detta resultat kan bero på, som nämnt i den empiriska analysen, den mängd svarsfrekvens enkäten fick in. Vid en överblick av

materialet framkommer det att svaren är varierande, vilket kan vara en förklaring till varför det inte finns en korrelation mellan demografiska faktorer och de tre risk indexen.

Avslutningsvis, kan detta resultat indikera på att GenY är en grupp som inte är homogen. Dock, med hänvisning till att modellerna är svagt förklarande kan detta resultatet inte generaliseras på hela populationen GenY utan kan bara nämnas för det urvalet av respondenter som uppsatsens enkät fångats upp.

5.2 Etiska och sociala implikationer

En etisk implikation med denna studie är att GenY förmodligen kommer utveckla en jämställdhet mellan könen som idag ännu är under utveckling. Då studien indikerar på att kön inte påverkar riskbenägenheten, som nämnt i diskussionen ovan, kan detta innebära att det har skett en utjämning mellan könen och normen att kvinnor är mindre riskbenägna än män håller på att försvinna. Detta kan fortsättningsvis, med återkoppling till att kvinnor numera inte är beroende av männen på ett likartat vis som tidigare, samt att männen är benägna att utsätta sig för risk för att uppnå sina ambitioner, innebära att GenY utsätter sig för risk för att uppnå dessa ambitioner, oavsett kön. Detta då kvinnligt och manligt påverkas av samhällets sociala och kulturella företeelser, som verkar suddas ut.

De sociala implikationer som kan erhållas av denna studie är att dagens unga vuxna, som är av en generation som präglas av individualismen, inte alltid följer normen. Vilket vidare kan innebära för samhället att vissa incitament kan komma behöva förändras. GenY är den generation som snart kommer och tar över de flesta marknader, och är individualister som sätter sina ambitioner framför andras. Detta kan leda till en allmän medvetenhet om att GenY är ett annorlunda segment som tänker annorlunda gentemot tidigare generationer. Författarna till denna studie hoppas att med hjälp av denna studie öppna upp ögonen ytterligare kring GenY och vilka de är, då de är framtiden.

5.3 Självkritik

Studiens urval bestod av 81 respondenter. Problemet med ett sådant relativt litet urval är att resultatet kan ifrågasättas, likväl möjligheten att generalisera det för hela populationen. Författarna är medvetna om att de enbart lade ut enkäten på sociala hemsidor och använt HKR:s

interna mail program. Urvalet hade kunnat bli större om interna mail program från andra skolor hade nyttjats av författarna. Samt, då enkäten var helt anonym utan ett identitetsnummer kunde författarna till studien inte se vem som besvarat enkäten eller inte och därmed kunde en påminnelse inte skickas ut till respondenten.

Följaktligen, hade även urvalet kunnat förbättras. Ett slumpmässigt urval hade ökat säkerheten av resultatet och dess förmåga att vara representativt för hela populationen. Dock, hade en sådan studie blivit allt för omfattande och de resurser som fanns tillgängliga för forskarna hade inte varit tillräckliga. Det som dock hade kunnat förbättras för detta särskilda urval hade varit att distribuera enkäten till fler okända personer genom att slumpmässigt välja skolors mail program och utskick till slumpmässiga personer genom sociala medier. Fördelen hade varit att urvalet hade blivit mer slumpmässigt och resultatet hade varit mer representativt.

5.4 Förslag till vidare framtida forskning

Trots att det finns forskning kring riskbenägenhet och hur det påverkas av kön, kunde denna studie inte komma fram till en likartad slutsats. Därför kan det vara intressant att se om det som antyds i slutsatsen, stämmer överens med verkligheten. Det vill säga att genusperspektiven har suddats ut och att riskbenägenhet har blivit könsneutralt. Med andra ord att det inte finns några skillnader mellan kön och riskbenägenhet.

Utöver detta kan resultatet till denna studie ha berott på att svarsfrekvensen var för låg. Det hade därför varit intressant att se om samma utfall sker, med ett större urval och med hjälp av två separata grupper från GenY som besvarar enkäten för att kunna jämföra generationen emellan.

Litteraturförteckning

- Ajzen. (2005). *Attitudes, Personality and Behavior* (3:e upplagan uppl.). Berkshire: Open University Press.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes* , 50 (2), ss. 179-221.
- Alston, J. P., & Dean, I. (1972). Socioeconomic Factors Associated with Attitudes toward Welfare Recipients and the Causes of Poverty. *Social Service Review* , 46 (1).
- Altimier, L. (2009). Healing environments: for patients and providers. *Newborn and Infant Nursing Reviews* , 6, ss. 7-9.
- Avard, S., Manton, E., English, D., & Walker, J. (2005). The Financial Knowledge of College Freshmen. *College Student Journal* , 39, ss. 321-339.
- Balmer, N., Pleasence, P., Buck , A., & Walker, H. C. (2006). Worried Sick: The Experience of Debt Problems and their Relationship with Health, Illness and Disability. *Social Policy and Society* , 5, ss. 39-51.
- Barberis, N. (2000). Thirty Years of Prospect Theory. *Journal of Economic Perspectives* , 27, ss. 173-196.
- Barnekow, E. (10 2002). *Institutet för Framtidsstudier*. Hämtat från Institutet för Framtidsstudier: <http://www.iffs.se/wp-content/uploads/2011/01/20051201133310filk3989PC78qWP89Xm5PVI.pdf> den 30 04 2014
- Bernasek, A., & Shwiff, S. (2001). Gender, Risk and Retirement . *Journal of Economic Issues* , 35, ss. 345-356.
- Booth, A., Johnson, D. R., Granger, D. A., Crouter, A. C., & McHale, S. (2003). Testosterone and child and adolescent adjustment: The moderating role of parent-child relationships. *Developmental Psychology* , 39 (1), ss. 85-98.
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods* (4 uppl.). New York: Oxford University Press Inc.
- Bryman, A., & Bell, E. (2007). *Business Research Methods* (2:a upplagan uppl.). New York: Oxford University Press Inc.
- Bryman, A., & Bell, E. (2005). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Malmö: Liber.
- Buda, R., & Zhang, Y. (2000). Consumer product evaluation: the interactive effect of message. *Journal of Product & Brand Management* , 9, ss. 229-242.
- Centrala Studiestödsnämnden. (2014). www.csn.se. Hämtat från Centrala Studiestödsnämnden:

http://www.csn.se/polopoly_fs/1.12991!/Studiest%C3%B6dsstatistiken%201.0.pdf den 10 04 2014

- Chalmers, A. F. (2007). *Vad är vetenskap egentligen?* Falun: ScandBook.
- Charness, G., & Gneezy, U. (2011). Strong Evidence for Gender Differences in Risk Taking. *Journal of Economic Behavior & Organization* , 83 (1), ss. 50-58.
- Christensen, L., Engdahl, N., Grääs, C., & Haglund, L. (2008). *Marknadsundersökning - En handbok* (2 uppl.). Malmö: Studentlitteratur.
- Christensen, L., Haglund, L., & Grääs, C. (2001). *Marknadsundersökning* (2a upplagan uppl.). Studentlitteratur AB.
- Christie, Hazel, Munro, & Moira. (2003). The Logic of Loans: Student's perceptions of the costs and benefits of the student loan. *British Journal of Sociology of Education* , 24, ss. 621-636.
- Collste, G. (1996). *Inledning till etiken*. Lund: Studentlitteratur.
- Cunningham, J. (2000). Hämtat från College student credit card usage and the need for on-campus financial counseling and planning services: <http://www.kon.org/urc/cunningham.html> den 24 05 2014
- Davies, E., & Lea, S. E. (den 18 02 1995). Student attitudes to debt. *Journal of Economic Psychology* , ss. 663-679.
- Denscombe, M. (2013). *Forskningshandboken - för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna* (2:7 uppl.). Lund, Skåne, Sverige: Studentlitteratur AB.
- DiClemente, R. J., Hansen, W. B., & Ponton, L. E. (1996). *Handbook of adolescent health risk behavior* . New York: Plenum Press.
- Dwyer, P. D., Gilkeson, J. H., & List, J. A. (den 1 10 2001). Gender differences in revealed risk taking: evidence from mutual fund investors. *Economic Letters* , ss. 151-158.
- E., S. J. (1969). The Effects of Income, Wealth and Capital Gains Taxation on Risk-Taking. *The Quarterly Journal of Economics* , 83, ss. 263-282.
- Eisner, S. P. (2005). Managing Generation Y. *Advanced management journal* , 70, ss. 4-15.
- Embrey, L. L., & Fox, J. J. (1997). Gender Differences in the Investment Decision-Making Process. *Financial Counseling and Planning* , 8 (2), ss. 33-40.
- Fürth, T. (2008). *Den dubbla utmaningen*. Höganäs: Kommunlitteratur.
- Fothergill, A. (1996). Gender, Risk and Disaster. *The International Journal of Mass Emergencies and Disasters* , 14, ss. 33-56.
- Fromm, E. (1993). *Flykten från frihet* (4 uppl.). Stockholm: Bokförlaget Natur och Kultur.

- Grable, J. (2000). Financial risk tolerance and additional factors that affect risk taking in everyday money matters. *Journal of Business and Psychology* , 14 (4), ss. 625-630.
- Grable, J., & Lytton, R. (1998). Investor Risk Tolerance: Testing the Efficacy Of Demographics as Differentiating and Classifying Factors. *Financial Counseling and Planning* , 9 (1), ss. 61-74.
- Groves, R., Fowler, F., Couper, M., Lepkowski, J., Singer, E., & Tourangeau, R. (2009). *Survey Methodology* (2:a upplagan uppl.). New Jersey: John Wiley & Sons. Inc.
- Gursoy, D., Maier, T., & Chi, C. (2008). An examination of work values and generational gaps in the hospitality workforce. *International Journal of Hospitality Management* , 27 (448-458).
- Gustafson, R., & Jansson, J. (2012). Varför kommer inte fler kvinnor upp i hierarkin och gör karriär inom revision? - Är det en tidsfråga eller finns det ett "glastak"? Kristianstad: Högskolan i Kristianstad.
- Hällsten, M. (2011). The Structure of Educational Decision Making and Consequences. A Swedish Test Case. *American Journal of Sociology* , 29, ss. 806-854.
- Halko, M. L., Kaustia, M., & Alanko, E. (2012). The gender effect in risky asset holdings. *Journal of Economic Behavior & Organization* , 83 (1), ss. 66-81.
- Hallahan, Terrence, A., Faff, R. W., & McKenzie, M. D. (2004). An empirical investigation of personal financial risk tolerance. *Financial Services Review* , 13 (1), ss. 57-78.
- Ingvar, M. (2012). Vad är vetenskap och 100 andra jätteviktiga frågor. Halmstad: Langenskiöld.
- Jacobson, M. S., Rees, J. M., Golden, N. H., & Irwin, C. E. (1998). *Adolescent nutritional disorders: Prevention and treatment* . New York: The New York Academy of Science.
- Körner, S., & Wahlgren, L. (2008). *Praktiskt statistik* (3:e upplagan uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect Theory; An analysis of Decision under Risk. *Econometrica* , 47, ss. 263-292.
- Keepnews, D. M., Brewer, C. S., Kovner, C. T., & Shin, J. H. (2010). *Generational differences among newly licensed nurses*. Nursing Outlook.
- Keese, M. (2009). Triggers and determinants of severe household indebtedness in Germany. University of Duisburg Essen.
- Keown, A. (2010). *Personal Finance - turning money into wealth*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

- Kidwell, B., Brinberg, D., & Turrisi, R. (2003). Determinants of money management behavior. *Journal of Applied Social Psychology*, 33 (6), ss. 1244-1260.
- Lancaster, L. C. (2004). *When Generations Collide: How to Solve the Generational Puzzle at Work*. The Management Forum Series.
- Lindgren, M., Lüthi, B., & Fürth, T. (2005). *The Me We Generation - what business and politics must know about the next generation*. Stockholm: Bookhouse Publishing.
- Müntzig, A. (1976). *Varför är vi olika? kvinna och man, svart och vit, kropp och själ*. Stockholm: Natur och Kultur.
- MacCrimmon, K., & Wehrung, D. (1990). Characteristics of Risk Taking Executives. *Management Science*, 36, ss. 422-435.
- Mannheim, K. (1952). *The Problem of Generation*. London: Routledge and Kegan Paul.
- McCrinkle, M., & Wolfinger, E. (2009). *The ABC of XYZ - Understanding the global generations*. Sydney: UNSW Press Book.
- Meertens, R. M., & Lion, R. (2008). Measuring an individual's tendency to take risks: The risk propensity scale. *Journal of applied social psychology*, 38, ss. 1506-1520.
- Nicholson, N., Soane, E., Fenton-O'Creevy, M., & Willman, P. (2005). Personality and domainspecific risk taking. *Journal of risk research*, 8, ss. 157-176.
- Noble, S. M., Haytko, D. L., & Phillips, J. (2009). What drives college-age Generation Y consumers. *Journal of Business Research*, 62, ss. 617-628.
- Parment, A. (2008). *Generation Y - Framtidens konsumenter och medarbetare gör entré*. Malmö: Liber AB.
- Phil, E. (2011). *Att leda nästa generation: generation Y, obotliga egoister eller oslipade diamanter?* Stockholm: TUK.
- Pilcher, J. (1994). Mannheim's Sociology of Generations: An undervalued Legacy. *Brittish Journal of Sociology*, 45 (3), ss. 481-494.
- Randall, W., & Mello, J. (2011). Grounded theory: and inductive method for supply chainresearch. *International Journal of Physical Distribution and Logistics Management*, 42.
- Roberts, J. A., & Jones, E. (2001). Money attitudes, credit card use, and compulsive buying among American college students. *The Journal of Consumer Affairs* (35), ss. 213-240.
- Söderqvist, M. (2010). *80-talisterna - Så funkar de*. United Minds.
- Sacks, D. (2006). Scenes from the Culture Clash. *Fast Company* (102), 72.
- Salvadori, Neri, Opocher, & Arrigo. (2009). *Long-run Growth, Social Institutions and Living Standards* (1 uppl.). Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited.

- Sand, J. (den 25 01 2012). *Nationella sekretariatet för genusforskning*. Hämtat från Nationella sekretariatet för genusforskning: <http://genus.gu.se/meromgenus/genus-handlar-om/> den 16 05 2014
- Saunders , M., Thornhill, A., & Lewis, P. (2009). *Research Methods for Business Students* (5:e upplagan uppl.). Harlow: Pearson Education Limited.
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2007). *Research Methods for Business Students* (4 uppl.). England: Pearson Education Limited.
- Shehan, P. (2006). *Generation Y*. Sydney: Hardie Grant Publishing.
- Slovic, P. (1966). Risk-Taking in Children: Age and Sex Differences. *Child Development* , 37 (1), ss. 169-176.
- Spear, L. P. (2000). The adolescent brain and age-related behavioral manifestations. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews* , 24 (4), ss. 417-463.
- Steinberg, L., & Belsky, J. (1996). *An evolutionary perspective on psychopathology in adolescence*. New York: University of Rochester Press.
- Thaler, R., Tversky, A., Kahneman, D., & Schwartz, A. (1997). The Effect of Myopia and Loss Aversion on Risk Taking: An Experimental Test. *The Quarterly Journal of Economics* , 112, ss. 647-661.
- Tulgan, A., & Martin, C. (2001). *Managing Generation Y: Global Citizens born in the late Seventies and Early Eighties*. Massachusetts: HRD Press, Inc.
- Tulgan, B. (2009). *Not everyone gets a Trophy: How to Manage Generation Y*. San Francisco: Jossey Bass.
- Weiler, A. (2005). Information-Seeking Behavior in Generation Y Students: Motivation, Critical Thinking and Learning Theory. *The Journal of Academic Librarianship* , 31, ss. 46-53.
- Vetenskapsrådet. (2011). *God Forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Winterhalder, B., Lu, F., & Tucker, B. (1999). Risk-sensitive adaptive tactics: Models and evidence from subsistence studies in biology and anthropology. *Journal of Archaeological Research* , 7, ss. 301-348.
- Vroom, V. H., & Pahl, B. (1971). Relationship between age and risk taking among managers. *Journal of Applied Psychology* , 55 (5).
- Zemke, R., Raines, C., & Filipezak, B. (2000). *Generations at work: Managing the clash of veterans, boomers, Xers and Nexters in your workplace*. New York: American Management Association.

Bilagor

Bilaga 1 – Enkät

Riskbenägenhet

Hej!

Vi är två studenter från Högskolan Kristianstad och vår kandidatuppsats undersöker vilka demografiska faktorer som påverkar riskbenägenheten hos Generation Y. Generation Y är individer som är födda mellan 1984-1994 och särskiljer sig från andra individer med ett antal karaktäristiska drag. För att kunna genomföra denna undersökningen behöver vi att du besvarar denna enkät. Vi har uppskattat att denna enkäten tar mellan 5-6 minuter att utföra, det skulle dock betyda mycket för vår undersökning att du tar dig tiden och fyller i enkäten.

Tack så mycket för all er hjälp!

***Obligatorisk**

Del 1

Del 1 ställer frågor om olika demografiska faktorer, för att kunna se vad som påverkar och hur de påverkar individens riskbenägenhet.

1. Vilket årtal är du född? *

2. Vad har du för kön? *

3. Vad har du för boendesituation? *

4. Vad har du för civilstatus? *

5. Bor du med en partner? *

6. Har du barn och isåfall hur många? *

7. Hur hög månadsinkomst har du exklusive skatt? *

Ex på inkomst; CSN (exkl. lån) eller annan inkomst

Vilken är din högsta avslutade utbildning? *

Fortsätt »

50 % ifyllt

Riskbenägenhet

*Obligatorisk

Del 2

Dessa 15 frågor beskriver olika antaganden som är designade för att mäta hur du ställer dig gentemot risk, därför är det av vikt att du svarar efter första instinkt.

1. Jag sparar ofta pengar *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

2. Jag anser det viktigt att sparar pengar på månadsbasis *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

3. Jag känner mig obekvämt om jag inte medvetet försöker spara pengar *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

4. Jag anser att jag har sparat pengar en längre period *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

5. Jag finner det svårt att sluta spara pengar *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

6. Jag spelar ofta på oddsspel, casinospel, hästspel eller liknande *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

7. Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst på aktier *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

8. Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst på en spekulativ aktie *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

9. Jag kan tänka mig att investera 10% eller mer av min årliga inkomst i statsobligationer *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

10. Jag kan tänka mig att investera i ett företag trots att risken för konkurs är högre än vanligt *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

11. Jag kan tänka mig att låna ut ett större belopp till en vän *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

12. Jag spenderar pengar utan att tänka på konsekvenserna *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

13. Jag tar ofta jobb som endast betalar provision *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

14. Jag beskrivs ofta som en risktagande person *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

15. Jag väntar hellre med att få en förmån idag för att få en större förmån imorgon *

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer fullständigt

« Bakåt

Skicka

Skicka aldrig lösenord med Google Formulär

100 %: Du är klar.